

Številka: 35402-17/2020-28

Datum: 15. 2. 2021

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19 in 64/19), drugega odstavka 61. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg in 84/18-ZIURKOE in 158/20) in sedmega odstavka 105. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04-UPB, 61/06-ZDru-1, 8/10-ZSKZ-B, 46/14, 21/18-ZNOrg, 31/18 in 82/20) v upravni zadevi izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: rekonstrukcija proizvodnega objekta – Hlev 1 v sklopu Farme Pristava, nosilcu nameravanega posega FARME IHAN – KPM d.o.o., Korenova cesta 9, 1241 Kamnik, ki ga po pooblastilu direktorja Mihe Rozmana zastopa AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik, naslednje

OKOLJEVARSTVENO SOGLASJE

- I. Nosilcu nameravanega posega: FARME IHAN – KPM d.o.o., Korenova cesta 9, 1241 Kamnik, se izdaja okoljevarstveno soglasje za poseg: rekonstrukcija proizvodnega objekta – Hlev 1 v sklopu Farme Pristava na zemljiščih v k.o. 1330 Veliko Mraševo s parcelnima št. 1531/71 in 1531/67-del.
- II. Okoljevarstveno soglasje se izdaja pod naslednjimi pogoji:
  1. Pogoji glede emisij snovi v vode in tla ter varstvo ekosistemov oz. pogojev bivanja prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov:
    - 1.1 Pogoji v času gradnje:
      - prepovedano je čiščenje in pranje delovnih strojev na območju gradbišča in izpuščanje pralnih voda v tla ali strugo razbremenilnega jarka;
      - dela se smejo izvajati zgolj na območju ograjenega gradbišča in ne smejo posegati na zunanjo stran obstoječe ograje;
      - prepovedano je parkiranje delovnih strojev ali skladiščenje materiala ob razbremenilnem jarku;
      - prepovedano je izlivanje nevarnih ali drugih tekočih odpadkov v tla ali strugo razbremenilnega jarka;
      - obstoječo zunanjo razsvetljava je potrebno zamenjati z zasenčenimi svetili z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom ter onemogočenim sevanjem v smeri nad vodoravnico, z barvno temperaturo največ 2700 K oziroma posebej prilagojenim spektrom, ki ni moteč za nočno aktivne živali.
    - 1.2 Pogoji pred pričetkom in v času obratovanja:

- pred pričetkom obratovanja je potrebno ukiniti odvajanje komunalne odpadne vode v sistem za odvajanje gnojevke ter sanirati greznico;
- pred pričetkom obratovanja je potrebno zagotoviti odvajanje komunalne odpadne vode na malo komunalno čistilno napravo;
- pred pričetkom obratovanja je potrebno nadvišati rob lagun za zbiranje gnojevke, ki so izvedene pod nivojem terena;
- zagotoviti je potrebno redno spremljanje gladine oziroma zapolnjenosti lagun tako, da je zmeraj na razpolago vsaj 1/3 proste kapacitete lagune;
- pred pričetkom obratovanja je potrebno izvesti meritve tesnosti lagun za gnojevko. Vodotesnost lagun je potrebno redno preverjati in o tem voditi evidenco;
- zagotoviti je treba, da se gnojevka iz lagun in separat uporabljata skladno z določili letnih gnojilnih načrtov na kmetijskih zemljiščih. Pri pripravi gnojilnih načrtov ter razvozu gnojevke in separata je potrebno upoštevati omejitve, da se le-ta ne vnašata na območja suhih travnišč in ekstenzivnih travnikov.

III. Glede na to, da je za poseg: rekonstrukcija proizvodnega objekta – Hlev 1 v sklopu Farme Pristava izveden postopek presoje vplivov na okolje, se namesto naravovarstvenega soglasja izdaja okoljevarstveno soglasje.

IV. To okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov.

V. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je dne 13. 5. 2020 prejela vlogo nosilca nameravanega posega FARME IHAN – KPM d.o.o., Korenova cesta 9, 1241 Kamnik, ki ga po pooblastilu direktorja Mihe Rozmana zastopa AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik (v nadaljevanju: nosilec nameravanega posega), za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg: rekonstrukcija proizvodnega objekta – Hlev 1 v sklopu Farme Pristava na zemljiščih v k.o. 1330 Veliko Mraševo s parcelnima št. 1531/71 in 1531/67-del.

Vlogi je bilo priloženo:

- Izpolnjen obrazec vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 7. 5. 2020;
- Poročilo o vplivih na okolje za izvedbo posega Rekonstrukcija proizvodnega objekta – »Hlev 1«, ki ga je pod št. 247-2020 v mesecu maju 2020 izdelal AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik (tiskana in elektronska verzija);
- PGD, Rekonstrukcija hlevov in kotlovnice, izgradnja veznih hodnikov z nakladalno rampo, postavitve silosov in legalizacija objekta vzdrževanja, št. projekta: 07-02/06, oktober 2006, CRP Inženiring – Trgovina d.o.o., Finžgarjeva ulica 1, 8250 Brežice (tiskana in elektronska verzija);

- Uporabno dovoljenje, ki ga je pod št. 351-75/2014/7 dne 17. 3. 2014 izdala Upravna enota Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško;
- Uporabno dovoljenje, ki ga je pod št. 351-544/2009-4 dne 26. 11. 2009 izdala Upravna enota Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško;
- Uporabno dovoljenje, ki ga je pod št. 351-268/2008-4 dne 14. 8. 2008 izdala Upravna enota Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško;
- Pooblastilo za zastopanje z dne 6. 5. 2020;
- Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 EUR z dne 7. 5. 2020.

Vloga je bila dne 28. 10. 2020 dopolnjena s/z:

- Poročilom o vplivih na okolje za izvedbo posega Rekonstrukcija proizvodnega objekta – »Hlev 1«, ki ga je pod št. 247-2020 v mesecu maju 2020, oktober 2020 – dopolnitev 1, izdelal AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik (tiskana in elektronska verzija) (v nadaljevanju PVO);
- Dodatkom za presojo sprejemljivosti na varovana območja za izvedbo posega Rekonstrukcija proizvodnega objekta – »hlev 1«, ki ga je v mesecu oktobru 2020 izdelalo podjetje ERANTHIS, presoja vplivov na okolje, Maja Divjak Malavašič, s.p., Kovinarska ulica 5B, 8270 Krško (Priloga 6 Poročila) (tiskana in elektronska verzija);
- Ločenim seznamom zemljišč na območju posega in vplivnem območju v excel preglednici.

Naslovni organ je, v skladu s 7. členom Odloka o začasnih ukrepih za zmanjšanje tveganja okužbe in preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19 v upravnih zadevah (Uradni list RS, št. 183/20), ki je začel veljati dne 11. 12. 2020, dne 7. 1. 2021 s strani pooblaščenca nameravanega posega pridobil soglasje, da se dokumente v upravni zadevi št. 35402-17/2020, do konca veljavnosti navedenega odloka vroča po e-pošti.

V skladu z določbo 50. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE in 158/20, v nadaljevanju: ZVO-1) je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje naslovnega organa. Obveznost te presoje se ugotavlja po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20).

V skladu s točko A Kmetijstvo, gozdarstvo, ribogojstvo, A.IV.5 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje je presoja vplivov na okolje obvezna, kadar gre za Objekt za intenzivno rejo živali, in sicer z najmanj 900 mesti za plemenske svinje.

V obravnavanem primeru ima nosilec nameravanega posega namen rekonstruirati proizvodni objekt – Hlev 1 v sklopu Farme Pristava. Z izvedbo nameravanega posega bo znašala skupna kapaciteta Farme Pristava 1.595 plemenskih svinj, zato je na podlagi posredovane dokumentacije naslovni organ ugotovil, da je za takšen poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Nameravani poseg se, v skladu s Prilogo 2 38. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11), uvršča med poseg gradnje ali razširitve stavbe za rejo živali (živalske farme) s kapaciteto, ki zahteva pridobitev okoljevarstvenega soglasja, za katerega je območje

neposrednega vpliva opredeljeno za vse v pravilniku navedene vrste in habitatne tipe, v območju 20-tih metrov, daljinski vpliv pa je opredeljen za ptice, netopirje, vodne in obvodne habitate ter hrošče in obsega 250 m.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja v 20. členu nadalje določa, da je za posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, daljinski vpliv dvakrat večji od območja daljinskega vpliva, navedenega v prilogi 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, razen če se iz predhodnih ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin ugotovi, da je območje daljinskega vpliva drugačno. V presoji sprejemljivosti na varovana območja je upoštevan 500 m daljinski vpliv, ki je opredeljen glede na območje obratovanja hleva.

V daljinskem vplivnem območju nameravanega posega sta razglašeni Natura 2000 območji na podlagi Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), in sicer Krakovski gozd - Šentjernejsko polje (ID območja: SI5000012; Ime skupine: POV) in Krakovski gozd (ID območja: SI3000051; Ime skupine: POO).

Naslovni organ je, skladno s prvim odstavkom 61. člena ZVO-1, ki določa, da ministrstvo vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju pošlje ministrstvu in organizacijam, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine, in jih pozove, da v 21 dneh od prejema vloge podajo mnenje o sprejemljivosti nameravanega posega, z dopisom št. 35402-17/2020-10 z dne 13. 11. 2020 in št. 35402-17/2020-16 z dne 23. 12. 2020 zaprosil za mnenja:

- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana in
- Direkcijo RS za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana.

Naslovni organ je dne 19. 11. 2020 prejel mnenje od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Sektorja za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: MKGP) št. 3501-75/2020/2 z dne 17. 11. 2020. Iz mnenja MKGP izhaja, da se ministrstvo do nameravanega posega ne opredeljuje, ker ne posega na območje kmetijskih zemljišč.

Naslovni organ je dne 7. 12. 2020 prejel mnenje Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 354-160/2020/4 z dne 7. 12. 2020 s priložo Mnenjem po 61. členu ZVO-1 o sprejemljivosti nameravanega posega z vidika vplivov na zdravje ljudi za nameravani poseg: rekonstrukcija proizvodnega objekta – Hlev 1 v sklopu Farme Pristava, ki ga je pod št. 354-289/2020-2 (256) dne 3. 12. 2020 pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za ekologijo, Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju NIJZ).

Na podlagi podatkov, navedenih v predloženi dokumentaciji, NIJZ meni, da je nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi sprejemljiv pod pogojem, da se pogoji iz poročila o vplivih na okolje prenesejo v okoljevarstveno soglasje. Iz mnenja NIJZ nadalje izhaja, da se območje nameravanega posega nahaja na območju vodnega telesa podzemnih voda šifra vodnega telesa: SIVTPODV1011, Ime vodnega telesa: DOLENJSKI KRAS (Vir: Atlas okolja, dne 30. 11. 2020); da je treba preprečiti onesnaževanje tal, površinskih in podzemnih voda in posledično virov pitne vode, kar je pomembno na kraških območjih tudi za oddaljene vodne vire; da se v

bližini ca. 250 m nahaja tudi najbližji vodni vir za lastno oskrbo s pitno vodo, št. zadeve: 35526-223/2015, ki ga poročilo o vplivih na okolje in okoljevarstveno soglasje ne navajata in ki nima določenih vodovarstvenih območij; da je treba varovati vse vodne vire, namenjene za oskrbo s pitno vodo.

Iz mnenja NIJZ nadalje izhajajo naslednji pogoji:

- prostori in mesta, kjer se bodo med gradnjo, obratovanjem in opustitvijo pretakale, skladiščile, uporabljale nevarne snovi, njihova embalaža in ostanki, vključno z ureditvijo začasnega skladiščenja nevarnih odpadkov (npr. motorna goriva, olja in maziva, skladiščenje in pretakanje npr. hlevskega gnoja oziroma gnojevke in gnojnice) morajo biti urejeni kot zadrževalni sistem - lovilna skleda - , brez odtokov, neprepustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej nahajajo, dovolj velika, da zajamejo vso morebiti razlito ali razsuto količino snovi oziroma tekočin.
- prometne cestne, manipulativne in intervencijske površine in površine mirujočega prometa (npr.: traktorji, tovorni transport, delovni stroji) morajo biti utrjene, odvajanje onesnaženih padavinskih odpadnih voda s teh površin mora biti urejeno preko zadrževalnikov, usedalnikov, lovilnikov olj.
- pokrite prometne vozne površine, parkirišča, garaže, zlasti morebitne podzemne garaže morajo biti urejene v obliki zadrževalnega sistema - lovilne skleda, brez odtokov, neprepustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej lahko nahajajo, dovolj velika, da zajamejo vso morebiti razlito ali razsuto količino nevarnih snovi oziroma tekočin.

NIJZ v mnenju nadalje navaja, da poročilo o vplivih na okolje ustrezno obravnava vplive na okolje, ki lahko imajo vpliv na zdravje ljudi in navaja dodatne omilitvene ukrepe, ki so potrebni za varovanje zdravja ljudi; da so rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo povzročila izvedba posega in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, pokazali, da spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, ravnanje s komunalnimi in onesnaženimi padavinskimi odpadnimi vodami, elektromagnetna sevanja, svetlobno onesnaževanje) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki so že predvideni s projektno dokumentacijo, omilitvenih ukrepov, ki jih predpisuje zakonodaja in dodatnih omilitvenih ukrepov navedenih v poročilu o vplivih na okolje, najverjetneje ne bodo tolikšne, da bi pomembneje vplivali na zdravje ljudi.

Naslovni organ v zvezi z mnenjem NIJZ ugotavlja, da so s strani NIJZ podani predlogi ukrepov ustrezno vključeni v poročilo o vplivih na okolje. Naslovni organ je v izrek tega okoljevarstvenega soglasja vključil tudi vse dodatne omilitvene ukrepe, predvidene v poročilu o vplivih na okolje za čas gradnje in obratovanja nameravanega posega.

Naslovni organ je dne 10. 12. 2020 prejel mnenje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enote Novo mesto, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju ZRSVN OE Novo mesto) št. 6-II-561/2-O-20/BK z dne 4. 12. 2020.

Iz mnenja ZRSVN OE Novo mesto izhaja naslednje:

- A. Ugotovitev o ustreznosti in skladnosti dodatka za varovana območja k poročilu o vplivih na okolje:

predmetna rekonstrukcija proizvodnega objekta ne posega na območja Natura 2000 in tudi ne na zavarovana območja, prav tako je tudi izven območja neposrednega vpliva. Znotraj območja daljinskega vpliva nameravanega posega se nahajata območji Natura 2000 POO Krakovski gozd in POV Krakovski gozd – Šentjernejsko polje, ki sta od predvidenega posega oddaljeni ca. 100 m.

ZRSVN OE Novo mesto v nadaljevanju povzema ugotovitve iz Dodatka za presojo

sprejemljivosti na varovana območja za izvedbo posega Rekonstrukcija proizvodnega objekta – »hlev 1«, ki ga je v mesecu oktobru 2020 izdelalo podjetje ERANTHIS, presoja vplivov na okolje, Maja Divjak Malavašič, s.p., Kovinarska ulica 5B, 8270 Krško, in glede na zapisano meni, da bi se za zagotavljanje varstvenih ciljev kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, ki so odvisni od kvalitete površinske vode, moral upoštevati omilitveni ukrep o stalnem zagotavljanju in tudi preverjanju vodotesnosti gnojišča.

ZRSVN OE Novo mesto predvideva, da gnojevka ob morebitnem puščanju sistema lagun pronica v razbremenilni jarek in v sam rob Krakovskega gozda, kar narekuje tudi padanje terena. Zato naj se presoja tudi od kvalitete vode odvisne vrste (dvoživke, ribe, ptice, HT 91F0). Morebitni vpliv obratovanja farme Ihan na predmetni lokaciji bi lahko bil tudi pronicanje gnojevke v sam Krakovski gozd. Sama gradnja je presojana skladno z zakonodajo, ZRSVN OE Novo mesto pa meni, da ima vpliv lahko predvsem obratovanje.

ZRSVN OE Novo mesto nadalje navaja, da se raztros gnojevke izvaja na širšem območju sedeža Farme Ihan; tudi na območju Vrbine, kjer je opredeljeno območje Natura 2000 Vrbina. Gnojenje je opredeljeno v gnojilnih načrtih, ki so časovno opredeljeni, letni. ZRSVN OE Novo mesto meni, da bi bilo potrebno v okviru Dodatka presoditi tudi vpliv obratovanja Farme Ihan na suha travišča in ekstenzivne travnike v okviru območja Natura 2000. Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna rastišča kukavičevk) na območju Vrbine so izredno občutljivi na gnojenje, zato bi bilo po mnenju ZRSVN OE Novo mesto potrebno doseči, da se na območju Nature 2000 ne odlaga gnojevka. Ekstenzivni travniki v okviru Krakovskega gozda pa so pomemben življenjski prostor dvoživk, ki so občutljive na vsebnost dušika.

B. Ugotovitev o sprejemljivosti vplivov posega na varovana območja:

nameravani poseg ne bo škodljivo vplival na varovana območja. ZRSVN OE Novo mesto več groženj vidi pri samem obratovanju oz. pri shranjevanju in raztrosu gnojevke in daljinskem vplivu na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe območij Natura 2000 Krakovski gozd, Krakovski gozd – Šentjernejsko polje in Vrbina. Glede na navedeno ZRSVN OE Novo mesto poziva k dopolnitvi gradiva v skladu z ugotovitvami iz točke A.

ZRSVN OE Novo mesto je v mnenju navedel še naslednje:

A. Ugotovitev o ustreznosti in skladnosti poročila o vplivih na okolje:

predmetna širitev Rekonstrukcija proizvodnega objekta - hleva1 posega na območja naravnih vrednot, ekološko pomembno območje in habitate zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov. ZRSVN OE Novo mesto ocenjuje, da sama gradnja ne bi imela bistvenega vpliva na varovana območja. Obratovanje v povezavi s shranjevanjem in raztrosom gnojevke pa bi lahko imelo vpliv na naravovarstveno pomembna območja.

ZRSVN OE Novo mesto predvideva, da gnojevka ob morebitnem puščanju sistema lagun pronica v razbremenilni jarek in v sam rob Krakovskega gozda, kar narekuje tudi padanje terena. Glede na navedeno je potrebno poglavje 5-4 Vplivi na spremembe, ki vplivajo na naravno ravnotežje in ekosisteme, pogoje bivanja prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter njihove habitate, str. 126 in 5-4.2 Vplivi v času obratovanja, str.127 dopolni z morebitnimi vplivi gnojevke, morebitnega izpusta iz mesta farme in morebitnega vpliva pri raztrosu gnojevke na zavarovane vrste in habitatne tipe, ki so navedeni že v predhodni točki A. Poglavje 7.2 Območje v času obratovanja str. 171 je treba dopolniti tudi z območja razliva gnojevke znotraj območje vpliva.

Glede na zapisano ZRSVN OE Novo mesto meni, da bi se za zagotavljanje ekoloških zahtev zavarovanih vrst in habitatnih tipov, ki so odvisni od kvalitete površinske vode na območju Krakovskega gozda moral upoštevati omilitveni ukrep o stalnem zagotavljanju in preverjanju vodotesnosti gnojišča.

Prav tako je iz dokumentacije razvidno, da se raztros gnojevke izvaja na širšem območju

sedeža Farme Ihan; tudi na območju Vrbine. Gnojenje je opredeljeno v gnojilnih načrtih, ki so časovno opredeljeni. Menimo, da bi bilo potrebno v gradivu upoštevati tudi vpliv obratovanja Farme Ihan in raztresa gnojevke na ekstenzivna travišča na območju Vrbine in Krakovskega gozda in doseči dogovor o negnojenju teh naravovarstveno pomembnih površin.

B. Ugotovitev o sprejemljivosti vplivov posega na naravo:
nameravani poseg ne bo škodljivo vplival na naravne vrednote, ekološko pomembna območja, habitate zavarovanih vrst in zavarovane habitatnih tipov. Več groženj ZRSVN OE Novo mesto vidi kot posledico predmetne gradnje, pri samem obratovanju oz. pri shranjevanju in raztrosu gnojevke in vplivu le-tega na zavarovane živalske in rastlinske vrste ter habitatne tipa na območju Krakovskega gozda in Vrbine. Glede na ugotovljeno se mora gradivo dopolniti z ugotovitvami iz predhodne točke B.

Naslovni organ je dne 15. 1. 2021 prejel mnenje Direkcije Republike Slovenije za okolje, Sektor območja spodnje Save, Novi trg 9, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju DRSV) št. 35019-112/2020-2 z dne 14. 1. 2021. Iz mnenja DRSV izhaja, da so rešitve sprejemljive s stališča varovanja vodnega režima in stanja voda.

Nosilec nameravanega posega je v skladu s pozivom naslovnega organa št. 35402-17/2020-18 z dne 7. 1. 2021 vlogo dopolnil dne 19. 1. 2021, in naslovnemu organu predložil:

- Poročilo o vplivih na okolje za izvedbo posega Rekonstrukcija proizvodnega objekta – »Hlev 1«, ki ga je pod št. 247-2020 v mesecu maju 2020, oktober 2020 – dopolnitev 1, januar 2021 – dopolnitev 2, izdelal AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik;
- izjavo o vseh dejstvih in okoliščinah po pozivu št. 35402-17/2020-18 z dne 15. 1. 2021.

Po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, je bil skladno z 58. členom ZVO-1 javnosti zagotovljen vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, poročilo o vplivih na okolje in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju. Z javnim naznanilom številka 35402-17/2020-7 z dne 9. 11. 2020 je bila namreč javnost na spletnih straneh naslovnega organa ter na sedežu Upravne enote Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško, in Občine Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško, obveščena o vseh zahtevah iz drugega odstavka 58. člena ZVO-1. Javnosti je bilo v skladu s tretjim odstavkom 58. člena ZVO-1 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 13. 11. 2020 do 14. 12. 2020.

V tem času na Agencijo Republike Slovenije, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana oziroma na gp.arso@gov.si ni bila posredovana nobena pripomba. Prav tako v tem času naslovni organ ni prejel nobene zahteve za vstop.

Naslovni organ je, skladno s prvim odstavkom 61. člena ZVO-1, z dopisom št. 35402-17/2020-22 z dne 19. 1. 2021 ponovno zaprosil Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana za podajo mnenja o sprejemljivosti nameravanega posega.

Naslovni organ je dne 27. 1. 2021 prejel mnenje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju ZRSVN OE Novo mesto) št. 6-II-561/2-O-21/BK z dne 26. 1. 2021.

Iz mnenja ZRSVN OE Novo mesto izhaja naslednje:

- A. Ugotovitev o ustreznosti in skladnosti dodatka za varovana območja k poročilu o vplivih na okolje:

ZRSVN OE Novo mesto v mnenju najprej podaja ugotovitve, ki so bile z njegove strani podane že v predhodnem mnenju št. 6-II-561/2-O-20/BK z dne 4. 12. 2020.

ZRSVN OE Novo mesto v nadaljevanju povzema navedbe iz Izjave o vseh dejstvih in okoliščinah po pozivu št. 35402-17/2020-18 z dne 15. 1. 2021, in sicer, da skladno z letnimi gnojilnimi načrti in podatki o površinah, na katerih nosilec posega izvaja gnojenje z gnojevko iz lagun, izhaja, da se gnojevka razvaža samo za gnojenje kmetijskih obdelovalnih površin (gnojenje za poljščine). Po zagotovitvi nosilca posega v obsegu zemljišč, ki so namenjena za gnojenje ni prisotnih travnišč in suhih travnikov.

ZRSVN OE Novo mesto nadalje ugotavlja, da je bilo za izvedbo posega Rekonstrukcija proizvodnega objekta – »Hlev 1«, ki ga je pod št. 247-2020 v mesecu maju 2020, oktober 2020 – dopolnitev 1, januar 2021 – dopolnitev 2021, izdelal AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik dopolnjeno. V poglavjih 5.4.2 in 6.2.2 poročila o vplivih na okolje je dodan preventivni ukrep, ki se glasi: »V času obratovanja je potrebno zagotoviti, da se gnojevka iz lagun uporablja skladno z določili letnih gnojilnih načrtov na kmetijskih zemljiščih. Pri pripravi gnojilnih načrtov in razvozu gnojevke je potrebno upoštevati omejitve, da se le-ta ne vnaša na območja suhih travnišč in ekstenzivnih travnikov«. Ukrep, za izvedbo katerega je odgovoren nosilec nameravanega posega, je določen zaradi preprečevanja potencialnega posrednega vpliva razvoza gnojevke, ki nastaja na območju celotnega farmskega kompleksa Farme Pristava. Nadalje je v poglavjih 5.6.2, 5.7.2 in 6.4.2 poročila o vplivih na okolje dodan dodatni ukrep, ki se glasi: »V času pred izvedbo rekonstrukcije Hleva 1 mora nosilec posega izvesti meritve tesnosti lagun za gnojevko, ki so izvedene v sklopu Farme Pristava. Skladno z rezultati meritev tesnosti je treba opredeliti izvedbo morebitnih potrebnih ukrepov za dodatno tesnjenje lagun. To le v primeru, da se pokaže da obstoječi tesnilni sloji niso v zadostni meri učinkoviti in v kolikor nebi bila zagotovljena vodotesnost. Meritve se izvedejo skladno z zadnjim stanjem tehnike za izvedbo tovrstnih raziskav.« ZRSVN OE Novo mesto zaključuje, da gradivo omogoča presojo.

B. Ugotovitev o sprejemljivosti vplivov posega na varovana območja:

ZRSVN OE Novo mesto po pregledu gradiva ugotavlja, da nameravani poseg ne bo škodljivo vplival na varovana območja. ZRSVN OE Novo mesto več groženj vidi pri samem obratovanju oz. pri shranjevanju in raztrosu gnojevke in daljinskem vplivu na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe območij Natura 2000 Krakovski gozd, Krakovski gozd – Šentjernejsko polje in Vrbina. ZRSVN OE Novo mesto ugotavlja, da je bilo gradivo ustrezno dopolnjeno in ocenjuje, da poseg ne bo imel bistvenih vplivov na varstvene cilje varovanih območij.

ZRSVN OE Novo mesto je v mnenju navedel še naslednje:

A. Ugotovitev o ustreznosti in skladnosti poročila o vplivih na okolje:

ZRSVN OE Novo mesto v mnenju najprej podaja ugotovitve, ki so bile z njegove strani podane že v predhodnem mnenju št. 6-II-561/2-O-20/BK z dne 4. 12. 2020.

ZRSVN OE Novo mesto nadalje navaja, da je iz dokumentacije razvidno, da se raztros gnojevke izvaja na širšem območju sedeža Farme Ihan; tudi na območju Vrbine ter, da je gnojenje opredeljeno v gnojilnih načrtih, ki so časovno opredeljeni; da je razvidna dopolnitev gradiva v segmentu raztrosa gnojevke in lagun ter da dopolnjeno gradivo omogoča presojo.

B. Ugotovitev o sprejemljivosti vplivov posega na naravo:

Glede na dopolnitev gradiva ZRSVN OE Novo mesto ocenjuje, da poseg ne bo imel bistvenih vplivov na elemente biotske raznovrstnosti, naravne vrednote in ekološko pomembna območja.

Naslovni organ v zvezi z mnenjem ZRSVN OE Novo mesto pojasnjuje, da je oba dodatna omilitvena ukrepa, na katera se sklicuje v svojem mnenju zavod, vključil v izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Nosilec nameravanega posega je v skladu z vnovičnim pozivom naslovnega organa št. 35402-

17/2020-24 z dne 1. 2. 2021 vlogo dopolnil dne 4. 2. 2021 in 11. 2. 2021, in naslovnemu organu predložil v tiskani in elektronski obliki Dodatek št. 1 k Poročilu o vplivih na okolje za izvedbo posega Rekonstrukcija proizvodnega objekta – »Hlev 1«, ki ga je pod št. 247-2020 v mesecu februarju 2021, izdelal AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve tega okoljevarstvenega soglasja.

Opis obstoječega stanja

Lokacija farme in s tem lokacija hleva 1 je Pristava pri Leskovcu v občini Krško. Gre za obcestno vas v jugozahodnem delu Krškega polja, ki leži ob cesti Kostanjevica ob Krki – Krško, južno od Velikega Podloga. Lokacija je zahodno od poselitvenega območja naselja Pristava pri Leskovcu. Severno, zahodno in jugozahodno od območja obravnavane lokacije kompleksa farme se razprostira gozdno območje. Jugovzhodno in vzhodno se razprostirajo kmetijske obdelovalne površine. Na lokaciji nameravanega posega ni prisotnih površinskih vodotokov. Ob jugovzhodnem robu območja kompleksa farme je prisoten stalni površinski odvodni melioracijski jarek – »Razbremenilni odvodnik«. Struga jarka »Razbremenilni odvodnik« je od lokacije nameravanega posega oddaljena ca. 20 m in je na zunanji strani območja oskrbne interne poti na območju farme. V okolici je prisotna mreža melioracijskih jarkov.

Na območju lokacije nameravanega posega in v neposredni okolici prevladujejo pozidana in sorodna zemljišča (raba 3000). Površine ploščadi na območju lokacije so v celoti asfaltirane. Območje lokacije nameravanega posega je definirano kot območje stavbnih zemljišč, bolj podrobno kot območje IK – Območja proizvodnih dejavnosti (Površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo). Stanovanjskih objektov v radiju 750 m okoli območja lokacije ni prisotnih.

Obstoječe ureditve, ki so prisotne na območju lokacije so: upravna stavba, objekt z nakladalno rampo, objekt – depo za kadavre, plinska postaja z nadzemnimi cisternami (3 x 5m³) za UNP, objekt transformatorske postaje, spremljajočimi servisni objekti – skladišča in priročni prostori, objekti hlevov (H1, H2, H3, H4) s spremljajočimi ureditvami in veznimi hodniki, lagune za zbiranje gnojevke (Laguna 1, Laguna 2, Laguna 3). Ob hlevih so nameščeni silosi, v katere se črpa iz cistern, transport iz silosov v hleve pa poteka s spiralnimi transporterji. Za prezračevanje hlevov je nameščenih na vsakem od treh hlevov po 13 strešnih ventilatorjev, ter po trije aksialni ventilatorji na fasadi s strani.

Opis nameravanega posega

Nameravani poseg se bo izvajal znotraj kompleksa Farme Pristava in obsega rekonstrukcijo hleva 1. Tlorisna velikost gabaritov hleva 1 je 144,65 m x 18,20 m s pripadajočim veznim hodnikom, s katerim se hlev naveže na že rekonstruiran hlev 2. Skupna ocenjena bruto tlorisna površina hleva 1 je 2.764 m² in neto površina 2.571,45 m². Višina slemena je od 4,65 m do 6,2 m. V času izvedbe gradbenih del bo obseg gradbišča okvirno zasedal bruto površino velikosti ca. 4.975 m².

Kompleks celotne Farme Pristava pri Krškem sestavljajo 4 hlevi namenjeni reji pujskov tekačev. Trije hlevi (2, 3 in 4) so bili rekonstruirani v letih 2008-2014 in prilagojeni reji plemenskih svinj in pujskov tekačev. Kapaciteta Farme Pristava po izvedeni rekonstrukciji hleva 1 bo znašala skupno do 1.595 plemenskih svinj. Ciljna kapaciteta plemenske črede je do največ 40.000 pujskov tekačev letno.

Obstoječi hlev 1 ima betonsko skeletno konstrukcijo, v katero ne bo posegov. V celoti pa se odstranijo notranji predelni zidovi in vsi tlaki. Izvede se zamenjava dotrajane kritine.

V hlevu se uredi nov ustroj z novo razporeditvijo talnih rešetk s kanali po sektorjih. Vsi sektorji razen čakališč imajo predvideno talno gretje. Vsi tlaki bodo imeli toplotno in hidro izolacijo. V obodne zidove bodo vgrajena nova okna v kombinaciji s prezračevalnimi loputami. Na obstoječo strešno konstrukcijo se izvede topla streha s strešnimi paneli v višjem delu in Trimoterm SNV v nižjem delu. Predvideni so še 3 silosi ob hlevu 1.

Za ogrevanje posameznih sekcij v hlevih so predvideni posameznih stenski plinski kotli moči do 47,2 kW, ki so namenjeni za vgradnjo na zunanjo fasado. V hlevu se ogreva sekcija prasilišča in vzreje. Predvideno je talno ogrevanje in ogrevanje z ogrevalnimi cevmi, ki so orebričene. Posamezne toplotne postaje s črpalkami in regulacijo za talno ogrevanje in cevne grelce se montira v hodnikih.

Za prezračevanje so predvideni strešni »stepless« in »multistep« ventilatorji, ki so vodeni preko centralne regulacije. Dodatno se na JZ steno namesti aksialne ventilatorje, ki so prav tako vodeni preko centralne regulacije. Za dovod zraka so v zunanje stene nameščene rešetke DA1211, ki so razporejene glede na namembnost prostora. Vse rešetke se regulira preko jeklenih vrvi, ki so povezane s pogonom in centralnim regulatorjem.

Hlajenje je predvideno z vodo. Hlev bo imel svojo črpalko kapacitete 22 l/min. Hlajenje se izvede z visokim tlakom preko šob, ki nato vbrizgajo vodno meglo v prostor. Regulacija posameznega dela hleva se izvede s solenoidnimi ventili. Celotni hladilni sistem se kontrolira avtomatsko z centralnim klimatskim računalnikom v hlevu. Sistem je možno uporabiti tudi za vlaženje zraka v hlevu.

Vsak hlev ima svoj priključek za vodo. Takoj po vstopu vode v posamezni hlev je predvidena glavna zaporna pipa DN50. Razvodi se izvedejo iz PP cevi in potekajo vidno do posameznih priključnih mest. Na posameznih prehodih oz. hodnikih so predvideni priključki s pipi. Glavni razvodi po hlevih so dimenzij DN40, posamezne veje sekcij pa velikosti DN32.

Predvidena je izvedba zaprtega internega kanalizacijskega sistema za odpadno vodo in gnojevko. Gre za zaprti sistem, ki se aktivira samo ob praznjenju. Novi betonski kanali – bazeni izvedeni pod rešetkami so deljeni v prekate z maksimalno površino 30 m². Vsak prekat ima talni izpust z ventilom, ki zapira cevni kanalski sistem pod bazeni. Opiranje talnih izpustov je ročno, ko se napolni bazen do dovoljenega nivoja.

Kanalske cevi ø 310 so v naklonu 0,5 % speljane do zbirnih kanalov, ki bodo speljani v obstoječi sistem prečrpavanja.

Ob vhodih v hlev in hodnikih kjer se nahajajo elektro-omarice in regulacijske omarice se namesti gasilnike. Zunanja hidrantna mreža je obstoječa. Požarna zaščita kompleksa farme je izveden z zunanjim hidrantnim omrežjem in ročnimi gasilnimi aparati, ki so nameščeni na ustreznih mestih.

V sklopu izvedbe gradbenih rekonstrukcijskih del se izvede odstranitev obstoječih elementov električnih inštalacij. Obstoječi elementi se v celoti demontirajo in odstranijo ter v celoti nadomestijo z novimi električnimi inštalacijami.

V hlevu se izvede električni razvod in vgradijo industrijske svetilke 2 x 58 kW v zaščiti IP 65 montirane na linijske profile, ki se obesijo na strešno konstrukcijo. Krmiljenje je predvideno z

digitalno uro in kontaktorji z možnostjo nujnega vklopa s tipkami na vhodnih in hodnikih, ter servisnim stikalom za ročni vklop.

Z nameranim posegom ni predvidena postavitve javne razsvetljave ali popolnoma novih svetlobnih virov. Na fasadi hleva 1 so nameščene svetilke, ki niso skladne z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13) in je predvidena njihova zamenjava v sklopu izvedbe rekonstrukcije hleva 1, prav tako se bo zamenjalo obstoječe svetilke na fasadah ostalih rekonstruiranih hlevov, ki so skladne z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja. Uporabljena bodo svetila tipa LED reflektor z barvno temperaturo največ 2700 K oz. posebej prilagojenim spektrom za vgradnjo v zaščitene območjih, ki ima minimalen vpliv na okolje.

Na območju je izvedeno lastno vodovodno omrežje. Za oskrbo s pitno in tehnološko vodo je izvedeno lastno črpališče. Nosilec nameravanega posega ima pridobljeno vodno dovoljenje, in sicer:

- za neposredno rabo vode za lastno oskrbo s pitno vodo iz vodnega vira Vrtina V-2 (GKY 534820 in GKX 82911 na zemljišču v k.o. 1330 Veliko Mraševo s parcelno št. 1531/82) v obsegu največ 34,2 m³/dan oziroma največ 12.500 m³/leto (DRSV, št. 35526-223/2015-8 z dne 19.1.2016). Veljavnost dovoljenja je do 31.12.2045;
- za neposredno rabo vode za tehnološke namene iz vodnega vira Vrtina V-2 (GKY 534820 in GKX 82911 na zemljišču v k.o. 1330 Veliko Mraševo s parcelno št. 1531/82) v obsegu največ 1 l/s oziroma največ 25.000 m³/leto (DRSV, št. 35536-40/2015-5 z dne 3.12.2015). Veljavnost dovoljenja je do 30.11.2045.

V sklopu izvedbe nameravanega posega ni predvidena gradnja novih sanitarnih prostorov, tako da neposredno na lokaciji ni predvideno nastajanje komunalnih odpadnih vod. Komunalne odpadne vode nastajajo v prostorih upravne stavbe, ki je obstoječa in je v uporabi. Komunalne odpadne vode se zbirajo v že izvedeni greznici. Na lokaciji ni prisotnega javnega omrežja kanalizacije za odvajanje komunalnih odpadnih voda.

Padavinske odpadne vode iz streh objektov in meteorne vode iz manipulativnih površin se odvajajo v ponikovalnice med proizvodnimi objekti (površine med hlevi).

Odpadne vode, ki nastanejo tekom proizvodnje so odpadne vode kot posledica čiščenja in pranja objektov. Te vode se, pomešane skupaj z gnojevko, odvajajo preko izvedenega sistema povezovalnih vodov v že izvedene lagune.

Ob izgradnji farme sta bili zgrajeni dve laguni, in sicer laguna 1 in laguna 2. Skupna aktivna površina dna teh dveh lagun je ca. 12.760 m² in razpoložljivega volumna 20.000 m³. V letu 1987 je bila zgrajena še tretja laguna površine ca. 3750 m² ter razpoložljivega volumna 5.700 m³. Odprta površina vseh treh lagun je ca. 1,75 ha. Skupna možna kapaciteta vseh lagun je: največja možna napolnjenost do roba preliva: 37.050 m³ in razpoložljiva kapaciteta 25.700 m³, ki zadošča za hrambo gnojevke proizvedene v obdobju do šestih mesecev.

Za dostop do lokacije se uporabi obstoječi cestni priključek in obstoječi urejeni dostop, ki se uporablja za dostop na območje lokacije farme s spremljajočimi ureditvami. Gre za izvedeno javno pot (JP 693763 Pristava farma). Pot je asfaltirana in se z nameranim posegom ne spreminja obstoječih že izvedenih ureditev za prometno dostopnost. Ni predvidena izvedba novih prometnih povezav. Glede na obstoječe izvedeno stanje je omogočen nemoten prometni dostop.

V sklopu kompleksa je izvedena tudi plinska postaja (UNP), razvoda plina do hlevov in razvod hidrantnega omrežja na Farmi Pristava.

Predvidena rekonstrukcija objekta H1 predstavlja zaključek obnove objektov farme in zaključuje postopek preusmeritve na proizvodnjo pujskov tekačev v sklopu Farme Pristava. Po izvedeni rekonstrukciji hleva, bo le-ta namenjen izključno reji pujskov tekačev do 30 kg žive teže. To pomeni, da se bo ukinil oddelek vzreje pitancev in bo vzrejni proces vključeval zgolj prve štiri faze do vzreje tekačev.

Hlev bo razdeljen glede na tehnološke faze (čakališče, prasilišče in prostor za vzrejo pujskov) ter bo opremljen s tehnologiji ustrezno opremo. Proizvodni objekt bo zasnovan tako, da se bodo pod eno streho odvijale vse proizvodne faze, zato se spreminja ureditev farme v pogledu infrastrukture in ureditve zunanjih in notranjih komunikacij. Ves zunanji transport bo lociran izven ograje. Silosi so postavljeni na robu farme, polnijo se preko ograje. Znotraj farme ostajajo le poti za pristop v objekte. Preseljevanje živali se bo vršilo po novozgrajenih zaprtih veznih hodnikih. Omejitev zunanjega transporta in nakladanje živine se bo izvajajo pri izhodu iz farme, kar pomeni veliko pridobitev v pogledu organizacije dela kot preventive in zdravstvene zaščite živali na farmi.

Čreda prašičev bo sestavljena iz plemenske črede (breje in nebreje svinje, svinje v laktaciji) in obratne črede (pujski v vzreji od odstavitve (od približno 6,5 – 8 kg telesne teže do 25 – 30 kg telesne teže). Da bi dosegli pglavitni namen – pridobili meso, je treba v čredo vložiti določeno količino krme, vode in zraka, ki se delno vgradijo v telo (meso) živali, delno pa se izločijo iz njih v produktih kot so s CO₂, NH₃ in SO₂, gnoj in gnojnica oziroma gnojevka, v kateri je del použitih, a v žival nevrgrajenih ali neporabljenih snovi iz krme in vode.

Proizvodni proces se odvija hlevih, kjer živali potujejo iz objekta v objekt npr.: iz pripustišča v čakališče, od tu v prasilišče in naprej v vzrejo.

Živali nerade menjajo življenjski prostor, posamezne živali doživljajo pri tem močan stres, katerega posledice so poslabšanje prirasta ter celo pogini, podhladitve in obolenja. Kratke relacije in enostavni pregoni omogočajo kontinuirano preseljevanje, kar občutno zmanjša negativne vplive selitev. Enosmeren potek proizvodnje od začetka proti koncu hleva omogoča nakladanje na koncu objekta preko ograje neposredno na kamion.

Nove tehnične izboljšave transporta krme omogočajo lokacijo silosov na robu farme in polnjenje le-teh prek ograje. S tem je ves zunanji transport lociran izven ograje.

Omejitev zunanjega transporta na farmi in nakladanje živine pri izhodu iz farme in polnjenje silosov »od zunaj« pomeni največjo pridobitev tako v pogledu organizacije dela kot preventive in zdravstvene zaščite živali na farmi. Izolacija farme z ukinitvijo prihoda izven farmskih transportnih sredstev na farmo objektivno zmanjša možnost vnosa kužnih in drugih bolezni.

Poleg tega se s specializirano proizvodnjo pod eno streho izboljša in poenostavi proizvodni proces ter omogoči izvedbo optimalne ventilacije za vse kategorije živali in ustvari živalim z uvedbo rešetkastega poda maksimalne higienske pogoje.

Proizvodni ciklus v objektih:

Svinje v pripustišču

Pripustišče je oddelek, v katerem so plemenske svinje po odstavitvi, mladice pred pripustom in plemenski merjasci. Svinje praviloma ostanejo v pripustišču do 28 dni po pripustu, nato se jih preseli v čakališče. Živali se odstavijo po tehnologiji 21. dan po pravitvi. Ker je pri proizvodnji v večjih objektih osnova kontinuirana proizvodnja z določenim tedenskim številom pripustov, se točno odredi število prasitev na teden. Manjkajoče število pripustov odstavljenih živali od števila, ki ga zahteva tedenski plan pripustov za kontinuirano proizvodnjo, se dopolnjuje z mladnicami. Mladice se naseli pri starosti 210 dni v skupinske bokse, ki se nahajajo med merjasci in čakališčem.

Svinje v čakališču

Druga proizvodna faza v življenjskem ciklusu svinje je brejost. Iz pripustišča pridejo živali 21 – 28 dni po osemenitvi. Živali se grupirajo glede na datum pripusta, velikost in kondicijo. Namen čakališča je dati brejim živalim optimalne pogoje za to fazo proizvodnje in omejiti prehrano tako, da se drži živali v plemenski kondiciji.

K vsaki osnovni enoti boksov pripada odgovarjajoče število krmilnih stojišč, v katerih so živali oddvojene v času krmljenja, da svoj obrok v celoti v miru pojedjo.

Vsak boks ima dve vrsti krmilnih stojišč. Površina boksa na eno žival je ista kot pri sistemu »priveza« živali z razliko, da imajo živali pri tem sistemu možnost gibanja po celem skupinskem boksu. Izbrana rešitev omogoča v skupinskem boksu individualno določeno količino krme ter svobodo gibanja živali. Tak način vhlavljanja združuje prednosti individualne in skupinske reje živali.

Svinje v prasilišču

Prasilišče je oddelek, v katerega se naseli breje svinje in mladice iz čakališč 3 do 5 dni pred pravitvijo. Prvi dan se jih v prasilišču ne krmi, kasneje pa po posebnem programu krmljenja vse do odstavitve. Prasitev navadno traja od dveh do šest ur. Daljša prasitev povečuje delež mrtvorojenih pujskov. Po rojstvu imajo pujski potrebo po toploti (infrardeča žarnica) in sesanju (materino vime). Ko je porod končan (svinja izloči vso posteljico), se vpiše ura poroda in število pujskov – tudi mrtvorojenih. V prasilišču se zaključi proizvodni cikel plemenske svinje.

Vhlevitev pujskov po odstavitvi – vzreja

Pri starosti okrog enaindvajset dni se pujski odstavijo, namestijo v vzrejališče, svinje pa se preseli v pripustišče. Slabotne in zahirane pujske se pusti pri svinji, ki je prasila kasneje – tako se podaljša laktacija, pujskom pa se omogoči, da pridobijo na teži.

Ker je klasično vzrejališče ob naselitvi najmanj obremenjen objekt po živalskih enotah, je tu tudi proizvodnja animalne temperature najnižja. Vzreja je poleg prasilišča najbolj zahtevna proizvodna faza, saj gre za prehod v novo okolje, za spremembo krme in mikroklima. V tem delu je temperatura 30°C, kasneje se temperatura postopoma zniža na 25°C (pri teži 13 kg), ter kasneje (pri teži 25 kg) na 20°C.

V vzrejah so pujski vseljeni med težama 6 do 7 kg ob odstavitvi in ostanejo naslednjih osem tednov do ciljne telesne teže 25 kg.

V vzrejališču se živali grupirajo po namenu proizvodnje od kategorije za pitanje, za pleme, za poskusna pitanja in ostale poskuse selekcije. Vzreja traja od 5-6 kg odstavitvene teže na 21. dan po rojstvu do teže 25 kg osem tednov po odstavitvi. Pri tej teži postane pujske sposoben za nadaljnje pitanje v pitališču.

Krmljenje prašičev

Krmilo vsebuje hranilne snovi, ki jih žival prebavi oziroma jih ne porabi in jih izloči z blatom. Krmila prihajajo na farmo v obliki suhih popolnih mešanic. Svinje v vseh čakališčih so krmljene tako, da zauživajo krmo suho, vodo pa zaužijejo posebej. Svinje v pripustiščih, v prasiliščih in pujski lahko zmešajo krmo in vodo sami tako, da jo lahko použijejo mokro.

V vse hleve se krma transportira v korita mehanizirano.

Preskrba z vodo

Krmljenje in napajanje je na farmi avtomatizirano. Režim krmljenja: živali so glede na stadij in potrebe krmljene bodisi po želji (»ad libitum«), v določenih obdobjih pa se živali pri količini zaužite krme omejuje.

Vsem živalim je zagotovljena voda preko napajalnikov iz vodovodnega sistema. Del prašičev ima vodo zagotovljeno preko klasičnih napajalnikov (nipelj), del pa preko napajalnikov v koritih.

V tem primeru je raztros vode manjši. Farmski kompleks se za potrebe pitja živali, kakor tudi s tehnološko vodo oskrbuje iz lastnega črpališča, ki je od farme oddaljeno nekaj sto metrov SV (ID stavbe 280).

Ravnanje z gnojevko in separatom

Gnoj oz. gnojevka je stranski produkt v reji prašičev. Gnoj na farmi nastaja v obliki gnojevke. Iz hlevov s samo-odtočnimi kanali gnojevka izteka sama. Pred iztokom v lagune se separira, tako da se izloči del suhe snovi, ki se odlaga na betonskem gnojišču, tekoči del pa odteka v tri lagune. Gnojevka iz lagun in separat se uporabita za gnojenje kmetijskih površin.

Razpoložljivi volumen lagun je zaradi konstantnega usedanja gnojevke dejansko nekoliko manjši, vendar zadostuje za hrambo gnojevke proizvedene v do šestih mesecih, kot to določajo zakonske zahteve. K skupni količini gnojevke, ki se zbira v lagunah, je potrebno dodati še odpadno vodo iz upravne zgradbe, prav tako pa tudi deževnico, ki pada v lagune neposredno.

Celotna reja na farmi je na rešetkastih tleh, brez uporabe nastilja. Tako se v kanalih pod boksi za rejo prašičev zbira gnojevka, ki je zmes urina, blata, krme, ki se raztrese pri krmljenju in vode polite pri pitju, oziroma vode, ki odtekajo v kanal pri pranju objektov.

Na farmi je nujno potrebno separiranje gnojevke, sicer bi se v lagunah za shranjevanje in zorenje gnojevka preveč razslojevala. Trdi delci bi se sesedali na dno lagune, volumen lagune bi se manjšal, organska snov pa bi ostala v laguni in ne bi prispela na mesto kamor sodi (njiva).

Postopek separiranja, ki je vzpostavljen na območju farme, je naslednji:

- gnojevka iz hlevov (H1, H2, H3 in H4) odteka preko zbirnih kanalov do zbirnega jaška (betonske jame), ki je urejen med hlevoma H2 in H3;
- iz zbirne jame se s pomočjo črpalke gnojevka črpa v vretenasto stiskalnico. Ta dela po principu, da se gnojevka dovaja v valj, znotraj katerega se vrti polž, ki potiska gnojevko. Polž se vrti znotraj valjaste kovinske cevi. Zaradi pritiska se iztisne tekočo frakcijo ob stenah in na koncu cevi izprazni trdno frakcijo. Na tak način se iz nastale gnojevke odstrani ca. 2-3 % vsebine, ki predstavlja trde delce in predstavlja separat;
- trda frakcija pada v namenski zalogovnik in se odlaga na namensko betonsko ploščad (odprto betonsko gnojišče površine 576 m²), kjer je omogočeno začasno odlaganje in delna mineralizacija čvrste faze pred razvozom na polja;
- tekoča frakcija se zbira v drugem zbiralnem jašku, od koder se s pomočjo črpalke črpa v laguno 1.

Farma nima čvrstega gnoja in ne uporablja stelje. Z gnojem se lahko primerja separat – čvrsta faza po separaciji, ki se zbira na posebni betonski ploščadi – betonskem gnojišču površine 576 m², kjer je omogočeno začasno odlaganje in delna mineralizacija čvrste faze pred razvozom na polja. Deponija je izvedena tako, da se izcedne in meteorne vode odvajajo v lagune z gnojevko. V zemlji izkopani bazeni oz. lagune so splošno sprejet način za hrambo gnojevke za določen čas. Kapaciteta lagune je odvisna od količine proizvedene gnojevke in drugih operativnih zahtev, zlasti zakonsko predpisane kapacitete, ki zapoveduje možnost šestmesečne hrambe v času, ko gnojenje polj ni dovoljeno.

Da bi se preprečilo sesedanje gnojevke na dno lagune in s tem zmanjševanje učinkovitega volumna, je potrebno gnojevko v laguni občasno premešati. V ta namen se uporabljajo črpalke ali pa mešalci s propelerjem.

Gnojevka iz lagun se delno razvaža na razpoložljive kmetijske površine ki so v lasti podjetja, del gnojevke pa na površine zemljišč v zakupu oz. najemu. Del gnojevke se pogodbeno odda.

Čiščenje hlevov se izvaja na dva načina, in sicer suho čiščenje hlevov, ki se vrši dnevno, in mokro čiščenje, ki se izvaja po izpraznitvi oddelkov, ko se izvede generalno čiščenje – pranje z visokotlačnim čistilcem.

Območje vpliva nameravanega posega

Območje posega, na katerem bi nameravani poseg lahko povzročil obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi, je določeno v Poročilu o vplivih na okolje za izvedbo posega Rekonstrukcija proizvodnega objekta – »Hlev 1«, ki ga je pod št. 247-2020 v mesecu maju 2020, oktober 2020 – dopolnitev 1, januar 2021 – dopolnitev 2 (v nadaljevanju PVO) izdelal AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik, poglavje 7 in zajema:

- v času gradnje zemljišči v k.o. 1330 Veliko Mraševo s parcelnimi številkami 1531/71 in 1531/67;
- v času obratovanja zemljišča v k.o. 1330 Veliko Mraševo s parcelnimi številkami 1531/67, 1531/68, 1531/69, 1531/70, 1531/71, 1531/72, 1531/73, 1531/74, 1531/75, 1531/76, 1531/77, 1531/8, 1531/80, 1531/81, 1532/31.

Podatki o prisotnosti varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij

Na lokaciji nameravanega posega ni prisotnih površinskih vodotokov. Ob jugovzhodnem robu območja kompleksa farme je prisoten stalni površinski odvodni melioracijski jarek – »Razbremenilni odvodnik«. Struga jarka »Razbremenilni odvodnik« je od lokacije nameravanega posega oddaljena dobrih 20 m in je na zunanji strani območja oskrbne interne poti na območju farme. V okolici je tudi prisotna mreža melioracijskih jarkov. Obravnavano območje je del vodnega telesa podzemne vode Dolenjski kras (1011), ki pripada povodju Donave. Po podatkih naslovnega organa (vir: Ocena kemijskega stanja podzemne vode obdobje 2006 – 2019) je kemijsko stanje tega vodnega telesa ocenjeno kot dobro. V neposredni bližini lokacije nameravanega posega ni prisotnih vodovarstvenih območij. Lokacija nameravanega posega z okolico ne leži v poplavnem območju.

Na obravnavani lokaciji hleva 1 ni zavarovanih območij narave, ni območij ohranjanja narave s posebnim pravnim režimom (Natura 2000). Območje kompleksa farme je izven območja Natura 2000. Območje Natura 2000 je severno in zahodno od območja kompleksa. Gre za Natura 2000 območje Krakovski gozd - Šentjernejsko polje (ID območja: SI5000012; Ime skupine: POV) in Krakovski gozd (ID območja: SI3000051; Ime skupine: POO). Lokacija je v celoti znotraj območja naravne vrednote Krakovski gozd (evidenčna št. 150; zvrst: ZOOL, BOT, pomen: državni; kratka oznaka: Nižinski poplavni gozd severno od Krke pri Kostanjevici s sekundarnim pragozdom in močvirjema - Trstenikom in Valenčevko ter debelimi vrbami).

Na območju lokacije in neposredni okolici ni evidentiranih enot kulturne dediščine.

Na območju lokacije in neposredni okolici ni evidentiranih varovalnih gozdov, gozdnih rezervatov, območij izjemne krajine in krajine s prepoznavnimi značilnostmi.

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Raba, uporaba ali izkoriščanje obnovljivih in neobnovljivih naravnih dobrin

Izhajajoč iz podatkov PVO se v sklopu izvedbe nameravanega posega ne načrtuje raba, uporaba ali izkoriščanje naravnih dobrin, gre za rekonstrukcijo obstoječega hleva (hlev 1) in bo izvajan znotraj že ograjenega območja farme.

Nameravani poseg se ne bo izvedel na območju kmetijskih zemljišč. Zaradi izvedbe nameravanega posega se ne bodo zmanjšala območja najboljših ali drugih kmetijskih zemljišč.

V okviru izvedbe in obratovanja nameravanega posega ni načrtovano izkoriščanje mineralnih surovin. Zaradi izvedbe nameravanega posega niso predvidene krčitve gozda in izvedbe predvidenih ureditev, ki lahko privedejo do potencialnih vplivov na funkcije gozda. Za oskrbo s pitno in tehnološko vodo je izvedeno lastno črpališče. Nosilec nameravanega posega ima pridobljeni vodni dovoljenji.

Vpliv uporabe nevarnih snovi in z njo povezana tveganja

Nameravani poseg se, na podlagi kriterijev iz Preglednice 1 in Preglednice 2 Priloge 1 Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16), ne uvršča med obrate večjega tveganja za okolje.

V sklopu izvedbe nameravanega posega ni predvidena posebna uporaba nevarnih snovi. Po podatkih iz PVO bodo v času gradnje na območju lokacije izvedbe nameravanega posega (gradbišča) lahko prisotne nevarne snovi (naftni derivati, ki bodo v rezervoarjih in hidravličnih sistemih, naprav, delovnih gradbenih strojev in tovornih vozil). Glede na to, da za potrebe izvedbe nameravanega posega ni predvidena uporaba nevarnih snovi v večjih količinah, ki predstavljajo tveganje za nastanek okoljskih nesreč, naslovni organ ugotavlja, da glede vplivov na uporabo nevarnih snovi le-ti ne bodo bistveni.

Vpliv obremenjevanja okolja z elektromagnetnim sevanjem

Izhajajoč iz podatkov PVO lokacija nameravanega posega ni prekomerno obremenjena s sevanjem. Z izvedbo nameravanega posega niso načrtovani novi viri elektromagnetnega sevanja.

Vpliv svetlobnega onesnaževanja

Izhajajoč iz podatkov PVO, z nameravanim posegom ni predvidena postavitve javne razsvetljave ali popolnoma novih svetlobnih virov. Na fasadi hleva 1 so nameščene svetilke, ki niso skladne z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13) in je predvidena njihova zamenjava v sklopu izvedbe rekonstrukcije hleva 1. Ob sanaciji hleva 1 bo prav tako nameščena svetilka ob vhod v hlev, ki bo zamenjala obstoječe.

Nosilec nameravanega posega načrtuje zamenjavo svetil z bolj varčnimi LED svetili. Uporabljeni bodo svetila tipa LED reflektor z barvno temperaturo največ 2700 K oz. posebej prilagojenim spektrom za vgradnjo v območjih, ki ima minimalen vpliv na okolje.

Najprej se bodo zamenjale svetilke pred vhodom v hlev, nato še preostale. Za osvetljevanje bodo uporabljena zasenčena svetila z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom in s čim manjšo emisijo UV svetlobe ter onemogočenim sevanjem v smeri nad vodoravnico. Svetila bodo imela možnost samodejnega senzorskega ter ročnega vklopa in izklopa.

Vpliv na emisije vonjav

Z rekonstrukcijo hleva 1 se bodo emisije vonjav zmanjšale zaradi posodobitev tehnološkega postopka, in sicer vzpostavitve aktivnega zračenja z izpusti na strehi (obstoječi izpusti so na fasadi) in vzpostavitve rešetkastega odvajanja gnojevke. Lokacija nameravanega posega se ne nahaja v neposredni bližini naselja (najbližje je oddaljeno ca. 750 m). Glede na razdaljo do poselitvenih območij se lahko pričakuje občasno zaznavanje vonja ob določenih klimatskih pogojih pri najbližjih naseljih. Pri tem je potrebno upoštevati, da so v bližini pretežno površine podeželskega naselja, kjer so prisotne tudi kmetije oz. hlevi z živino. Navedeno tudi vpliva na obremenjenost območja z vonjavami, kot tudi kmetijske površine, ki se nahajajo tako v neposredni bližini lokacije, kot tudi v bližini poselitvenih območij.

Vpliv na vibracije ter seizmološke in geofizikalne pojave

Na območju nameravanega posega ni objektov z varovanimi prostori, ki bi bili zaradi gradnje lahko ogroženi zaradi vibracij v času gradnje.

Razstreljevanja, ki povzročajo zelo visoke ravni vibracij z izvedbo nameravanega posega in nadaljnjim obratovanjem, ni predvidenega. Na temelju podatkov iz PVO naslovni organ ocenjuje, da v času obratovanja nameravanega posega ne bo prišlo do bistvenih negativnih vplivov na povišanje vibracij glede na obstoječe stanje. Med obratovanjem ni predvidena

uporaba takšnih naprav in postopkov, ki bi lahko imeli zaznavne vplive na pojav seizmoloških in geofizikalnih pojavov. Glede na navedeno naslovni organ ocenjuje, da vplivov na seizmološke in geofizikalne pojave povezane z obratovanjem ne bo.

Vpliv na objekte in območja kulturne dediščine ter na krajino in njen značaj

Na območju nameravanega posega ni prisotnih enot kulturne dediščine. Tudi v bližnji okolici nameravanega posega ni evidentiranih enot kulturne dediščine. Z izvedbo nameravanega posega se ne pričakuje in ne predvideva izvedbe takšnih ureditev ali aktivnosti, ki bi lahko imele negativni vpliv na enote kulturne dediščine.

Z nameravanim posegom niso predvideni novi posegi v smislu gradnje novih objektov, ki bi bili vidno zaznavni oz. niso predvidene spremembe, ki bi imele zaznavne učinke na krajino in kakovost ter prepoznavnost krajine.

Tveganja večjih nesreč oz. vplivi na možnosti nastanka okoljskih in drugih nesreč

Po pregledu PVO naslovni organ ugotavlja, da ni pričakovati vplivov nameravanega posega zaradi tveganja večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, jedrske nesreče ter naravne in druge nesreče, vključno s tistimi, ki jih povzročijo podnebne spremembe. Glede na značilnosti nameravanega posega in naravne danosti v sklopu kompleksa nameravanega posega naslovni organ ocenjuje, da ni potencialnih tovrstnih tveganj, ki bi bila povezana z izvedbo in obratovanjem nameravanega posega.

Naslovni organ nadalje ugotavlja, da nameravani poseg v času gradnje predstavlja majhno tveganje za okoljske nesreče. Še zlasti ob dejstvu, da bodo morali biti upoštevani vsi ukrepi, ki jih je predvidel izdelovalec PVO, vsi omilitveni ukrepi, predvideni v zakonskih in podzakonskih predpisih, ter v Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Krško (Uradni list RS, št. 61/15). Vsi viri tveganja, ki so značilni za gradbišča in prometne povezave, lahko nastopijo pri sami gradnji. V času izvajanja gradbenih del bo uporaba oz. prisotnost nevarnih snovi omejena pretežno na goriva in olja v gradbenih strojih in tovornih vozilih za potrebe gradnje, drugih nevarnih snovi v pomembnejših količinah na gradbišču ne bo. Pri uporabi tehnično brezhibnih strojev in vozil ter pri ustrezno izdelanem načrtu organizacije gradbišča, je, ob upoštevanju vseh zaščitnih ukrepov glede ravnanja z nevarnimi snovmi in ukrepanja v primeru razlitja ali razsutja okolju nevarnih snovi, tveganje za okoljsko nesrečo majhno.

V času obratovanja nameravani poseg predstavlja majhno tveganje za okoljske nesreče. Še zlasti ob dejstvu, da gre za hlevski objekt, v katerem niso predvidena posebna ravnanja z nevarnimi snovmi. Pri uporabi tehnično brezhibnih strojev in vozil ter ustreznem vzdrževanju naprav, poleg upoštevanja vseh zaščitnih ukrepov glede ravnanja z morebitno prisotnimi nevarnimi snovmi in ukrepanja v primeru razlitja ali razsutja okolju nevarnih snovi, je tveganje za okoljsko nesrečo oziroma za onesnaženje tal in vode v času obratovanja na predmetni lokaciji majhno.

Vplivi na emisije snovi v zrak

V času gradnje bodo nastajale emisije plinastih in trdnih snovi v zrak kot posledica izvajanja gradbenih del. Zaradi gradbenih del, povezanih z gradnjo objekta, se bo med gradnjo povečalo prašenje z območja gradbišča in gradbiščnih poti ter zaradi dovoznih transportnih poti. Dodatno se bodo povečale tudi emisije onesnaževal zaradi same uporabe gradbene mehanizacije in transportnih vozil (motorji z notranjim izgorevanjem).

V času gradbenih del v okolici gradbišča na kakovost zraka pomembneje vplivajo emisije delcev PM₁₀. Onesnaženost zraka zaradi ostalih onesnaževal se ne bo občutno povečala zaradi uporabe gradbene mehanizacije in transportnih vozil, saj se povprečni letni dnevni promet na transportnih poteh ne bo zaznavno povečal.

Izvedba gradnje je predvidena v posameznih etapah, ki si bodo zaporedno sledile. Predvidoma bo najprej izvedeno rušenje notranji sten in tlakov, ter odstranjevanje inštalacij. Nato bo sledila izvedba gradbenih del z vgradnjo novih tlakov, inštalacij in namestitvev tehnološke opreme. Gradnja s spremljajočimi ureditvami je načrtovana za izvedbo v obdobju nekaj mesecev. Okvirno je predvideno, da bodo: pripravljalna dela, ki vključujejo tudi izkope izvedena v obdobju ca. 2 meseca, gradbena dela za rekonstrukcijo in urejanje območja v obdobju 3 meseca, dela povezana z vgradnjo opreme in inštalacij v obdobju 3 meseca. Gradbišče bo obratovalo od 6. do 18. ure med delovniki in ob sobotah med 6. in 15 uro. Ob nedeljah in praznikih gradbišče ne bo obratovalo. Emisije iz gradbišča bodo najbolj izrazite v času pripravljalnih del, ki vključujejo tudi izkope v ostalih fazah pa bodo nastajale bistveno manjše emisije delcev PM₁₀.

Za izračun emisije gradbišča in transporta so bili uporabljeni emisijski faktorji določeni v smernicah: EPA AP 42, Fifth Edition, Volume I, 13.2.1 Paved Roads za transport po utrjenih površinah; EMEP/EEA emission inventory guidebook 2019, 2.A.5.b Construction and demolition in EPA AP 42, Fifth Edition, Volume I, 13.2.4. Aggregate handling and storage piles.

Iz ocene emisije delcev PM₁₀ v času intenzivne gradnje, je razvidno, da emisije ob upoštevanju ukrepov (gradbena dela – 0,064 kg/h; transport – 0,0094 kg/h), ne bodo predstavljale bistvenega onesnaženja, ki bi lahko ogrožal zdravje ljudi. Glede na lastnosti gradbišča in lokacije ter ob upoštevanju, da v neposredni bližini ni stanovanjskega naselja, naslovni organ ocenjuje, da obremenjevanje območja z emisijami delcev med gradnjo ne bo moteče za ljudi.

Po rekonstrukciji hleva 1 bo Farma Pristava v celoti tehnološko posodobljena in namenjena za vzrejo pujskov tekačev (pujski teže do 30 kg). Emisije v zrak zaradi obratovanja rekonstruiranega hleva 1 bodo nastajale enako kot v obstoječem stanju zaradi prezračevanja hleva, ogrevanja hleva v zimskih mesecih, začasne deponije čvrste gnojevke (separat), lagun tekoče gnojevke, transporta povezanega z obratovanjem in posrednih emisij zaradi raztrosa gnoja na kmetijskih površinah.

Z nameravanim posegom je predvidena zamenjava opreme za rejo, in sicer se bo v hlevu prešlo iz talne reje v rešetkasto rejo, brez nastilja. Predvidena tehnologija vzreje z rešetkami zmanjšuje količino razpršenih emisij v zrak in omili vonjave, saj se mešanica iztrebkov, vode in krme ne zadržuje na površju, temveč odteka navzdol v betonski kanal (ki bo v hlevu 1 izveden na novo). Gre za bazene, izvedene pod rešetkami, deljene v prekate, ki imajo talni izpust z ventilom, ki zapira kanalski sistem pod bazeni. Ko se bazeni dopolnijo do dovoljenega nivoja, se izvede odpiranje talnih izpustov, ki gnojevko spelje v obstoječi sistem prečrpavanja.

Nastajajoče razpršene emisije plinov se bodo iz objekta odvajale preko ventilatorjev nameščenih na strehi objekta.

Iz v PVO predložene ocene emisij snovi v zrak iz prezračevanja za obstoječi in predvideni tehnološki postopek izhaja, da se bodo količine emitiranega metana (CH₄) zmanjšale za ca. 14,0 % (9.285 kg), količina emitiranega N₂O pa za ca. 14,4 %. Količina emitiranega amonijaka (NH₃) se bo zaradi večjega števila mest povečala za ca. 30,2 %.

V prašičereji emisije prahu običajno nastajajo v bivalnih objektih za živali zaradi nastilja (slame). Na Farmi Pristava emisije prahu zaradi nastilja ne nastajajo, saj se slama in podobni material ne uporabljajo. Med obratovanjem hleva je predvidena rešetkasta reja brez nastilja, ki zmanjšuje količino razpršenih emisij v zrak in omili vonjave, saj se mešanica iztrebkov, vode in krme ne zadržuje na površju, temveč odteka navzdol v betonski kanal. Dodatno zmanjšanje prašnih delcev doprinese tudi uporaba olj in masti ter druga veziva v krmi, ki krmo povezujejo v pelet. Na farmi se uporablja tudi sistem vodne meglice (Water fogging), ki je primarno namenjena doprinosu ugodne temperature živalim v hlevu, hkrati pa tudi zmanjšuje dviganje prašnih delcev.

V hladnejši polovici leta se izvaja ogrevanje hlevov z namenom vzdrževanja primerne temperature za živali. Ob rekonstrukciji hleva bo obnovljen tudi ogrevalni sistem. Ogrevanje bo

izvedeno po posameznih sekcijah (prasilišče in vzreja) s posameznimi stenski kotli. Predvidena je instalacija plinskega kotla (ALCON 50, moči 48,5 kW) in plinskega kotla BOSCH (model 7000i W, 42 kW). Ogrevanje bo izvedeno v obliki talnega gretja in z ogrevalnimi cevmi, ki so orebričene. Za ogrevanje se bo uporabljalo obstoječo kurilno napravo na utekočinjen naftni plin (UNP). Zaradi rekonstrukcije hleva 1 se bo predvidoma nekoliko povečala poraba UNP (za ca. 30%).

V času obratovanja bo potekal tovorni transport zaradi dostave krme, dovoza in odvoza živali, odvoza gnojivke oziroma separata, ki pa bo ostal v obstoječih okvirih t.j. 1 – 2 x tedensko dovoz krmila in 1 x tedensko odvoz tekačev. Tovorni transport je nekoliko povečan v času odvoza gnojivke, kar se izvaja z traktorji in sicer predstavlja skupno ca. 400 odvozov (30 m³ cistern) v času sezone gnojenja. Transport osebnih vozil, ki obsega ca. 7 do 14 vozil na dan se z nameranim posegom ne bo povečal.

Vplivi na emisije hrupa

Za namen ocenjevanja vplivov s področja hrupne obremenitve je bila izdelana Ocena obremenjenosti okolja s hrupom (SiEKO d.o.o., št. EKO-20-131a). Za oceno vpliva hrupa je bil uporabljen model hrupa, izračunan s pomočjo programa Lima for Windows ver. 5.10. Program je pri računanju upošteval ploskovni industrijski vir v skladu z ISO 9613-2 standardom in cestni vir v skladu z NMPB metodo. Modelni izračun je bil izveden na višini 4 m v rasterju 10 m z enkratno refleksijo in radiusom 30 m. Model je zajel območje GKXY 534390, 81850 – 535620, 83080, ki zajema celotno območje farme z okolico in bližnje varovane prostore.

Viri emisij hrupa v času gradnje bodo gradbeni stroji in tovorna vozila na območju gradbišča in na dovoznih cestah do gradbišča. Izračun vrednosti kazalcev hrupa je bil izveden z modelnim izračunom, za polno delovanje strojev. Kot je razvidno iz rezultatov modelnega izračuna v času gradnje, na ocenjevalnih mestih (Pristava pri Leskovcu 25A, 27 in Kalce – Naklo 37, 38) ne bo prišlo do preseganja mejnih vrednosti kazalcev hrupa za gradbišče, določenih z Uredbo o mejnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19).

Glede na predložene izračune tudi v času obratovanja nameravanega posega mejne vrednosti kazalcev hrupa za vir hrupa, ki veljajo za III. območje, ne bodo presežene pri bližnjih objektih z varovanimi prostori. Najbližji stanovanjski objekti so od lokacije oddaljeni več kot 800 m.

Vplivi na nastajanje odpadkov in ravnanja z njimi

Po podatkih iz PVO bodo v času gradnje nastali gradbeni odpadki, uvrščeni predvsem v skupino odpadkov s številko 17 - Gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov. Zaradi uporabe gradbene mehanizacije bodo v času gradnje nastajali tudi nevarni odpadki, kot so odpadna olja in naoljene krpe (manjše količine ob nujnih zamenjavah in sprotnem vzdrževanju). Pričakuje se prav tako nastanek mešanih komunalnih odpadkov zaradi prisotnosti delavcev in zaposlenih na območju.

Nastali odpadki bodo predani pooblaščenim prevzemnikom teh odpadkov. Pri gradnji mora nosilec nameravanega posega upoštevati usmeritve in zakonodajne zahteve za ravnanje s tovrstnimi odpadki, in sicer: Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20) in Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08). Pri predvideni ustrezni organizaciji gradbišča, ki bo vključevala tudi ustrezno ravnanje z odpadki (ločevanje odpadkov na izvoru, ustrezno začasno skladiščenje in oddaja), je po oceni naslovnega organa možnost vplivov odpadkov na okolje majhna. V primeru, da se bo z nastalimi odpadki ravnalo v skladu z zahtevami področnih predpisov in bo zagotovljena predaja nastalih odpadkov pooblaščenim predelovalcem ali zbiralcem, naslovni organ ocenjuje, da obstaja majhna možnost za obremenjevanje območja zaradi odpadkov v času gradnje.

Zaradi izvedbe nameravanega posega se ne pričakuje bistvenih sprememb v vrstah in količinah odpadkov glede na obstoječe stanje. Hlev 1 je bil v preteklih letih sicer v uporabi za gojenje pitancev. V času obratovanja nameravanega posega se pričakuje nastajanje naslednjih vrst odpadkov: 02 01 02 - odpadna živalska tkiva, 18 02 01 - ostri predmeti, 18 02 08 – zdravila, ki niso navedena v 18 02 07, 15 01 10* - embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi, 15 01 11* - kovinska embalaža, prazne tlačne posode, 20 01 21* - fluorescentne cevi, sijalke, 20 01 33* – baterije in akumulatorji. Z vsemi nastalimi odpadki se bo ravnalo v skladu z veljavnimi predpisi s področja ravnanja z odpadki. Na podlagi navedenega naslovni organ ocenjuje, da izvedba nameravanega posega ne bo bistveno vplivala na nastajanje odpadkov.

Vplivi na človeka in njegovo zdravje

Upoštevajoč ugotovitve in zaključke iz prejšnjih poglavij obrazložitve tega okoljevarstvenega soglasja, naslovni organ ocenjuje, da vplivov na človeka in njegovo zdravje v času gradnje in obratovanja ne bo. Glede na oddaljenost prvih stanovanjskih objektov (več kot 800 m) naslovni organ ocenjuje, da povečanih vplivov na človeka in njegovo zdravje v času gradnje nameravanega posega ni. Iz predhodnih poglavij je namreč razvidno, da tako emisije snovi v zrak, emisije vonjav, kot emisije hrupa v času gradnje pri najbližjih stanovanjskih objektih ne bodo zaznavne oziroma mejne vrednosti ne bodo presežene.

Med obratovanjem bo organizacija dela bolj učinkovita in delovno okolje delavcem bolj prijazno. Notranji 'promet' bo omejen na dostop delavcev do objektov, preseljevanje živali pa bo potekalo izključno po veznih hodnikih. Zunanji promet, ki je potreben za obratovanje farne, se bo vršil izključno zunaj ograje kompleksa. Klima oziroma ozračje znotraj prenovljenega hleva bo zdravju bolj prijazno, saj bo za odvajanje gnojneke bolj učinkovito, prezračevanje in odvajanje plinov bo bolj učinkovito, prav tako segrevanje in ohlajanje. Zaradi posodobljenega hleva, ki bo obratoval s sodobnejšo opremo in tehnologijo, se bodo emisije vonjav zmanjšale, zato obratovanje nameravanega posega emisije v zrak in na emisije hrupa ne bo imel bistvenega vpliva. Med obratovanjem ni predvidenih dolgotrajnejših izrazitih vibracij, negativnih vplivov na podzemne vode, emisij elektromagnetnega sevanja, stalne prekomerne emisije hrupa, prekomernih emisij v zrak ali drugih posegov, ki bi vplivale na bivalno okolje in kakovost le-tega ali zdravja človeka. Glede na navedeno naslovni organ ocenjuje, da zaradi izvedbe in obratovanja nameravanega posega ne bo prihajalo do bistvenih negativnih vplivov na človeka in njegovo zdravje v času obratovanja nameravanega posega.

Naslovni organ je v okviru predmetnega upravnega postopka, skladno s šestim odstavkom 17. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15), ki določa, da se pri pripravi projekta nameravanega posega v okolje in poročila o vplivih na okolje iz zakona, ki ureja varstvo okolja in izdajo okoljevarstvenega soglasja, upoštevajo zaključki o BAT skladno z 18. in 20. členom te uredbe, preveril skladnost nameravanega posega z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami (NRT), ki so za nameravani poseg določene v dokumentu: Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the intensive Rearing of Poultry or Pigs (European Commission, EUR 28674 EN, 2017). Prevod navedenega BAT zaključka se nahaja na povezavi: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D0302&from=EN>. Naslovni organ je ugotovil, da so predvidene tehnologije, ki so obravnavane in predvidene v sklopu rekonstruiranih objektov in objekta, ki je predmet rekonstrukcije generalno skladne z določili referenčnih dokumentov (BREF), ki opredeljujejo najboljše razpoložljive tehnike (NRT) za farne vzreje pujskov tekačev in vzreje plemenskih svinj.

I. Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je naslovni organ ugotovil, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, v kolikor se bodo pri njegovi izvedbi upoštevali in izvedli vsi projektni in okoljevarstveni pogoji, navedeni v izreku tega okoljevarstvenega soglasja, ter dosledno izvedli tudi vsi omilitveni ukrepi, ki jih je predvidel izdelovalec PVO, vsi omilitveni ukrepi, predvideni v zakonskih in podzakonskih predpisih ter v Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Krško (Uradni list RS, št. 61/15).

II. Pogoji

Na podlagi proučitve vseh dokumentov, ki jih je nosilec nameravanega posega predložil k vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja, je bilo ugotovljeno, da je zahtevi za izdajo okoljevarstvenega soglasja možno ugoditi, pri čemer pa je bilo treba, skladno s tretjim odstavkom 61. člena ZVO-1, določiti še pogoje, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

A) Varstvo tal, površinskih ter podzemnih voda ter ekosistemov oz. pogojev bivanja prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov

A1) Obstoječe stanje okolja

Območje nameravanega posega pripada porečju Krke. Ob jugovzhodnem robu območja kompleksa farme je prisoten stalni površinski odvodni melioracijski jarek – »Razbremenilni odvodnik«. V okolici je tudi prisotna mreža melioracijskih jarkov. Struga jarka »Razbremenilni odvodnik« je od lokacije nameravanega posega oddaljena dobrih 20 m in je na zunanji strani območja oskrbne interne poti na območju farme.

Obravnavano območje je del vodnega telesa podzemne vode Dolenjski kras (1011), ki pripada povodju Donave. Vodno telo Dolenjski kras (1011) se nahaja v sedimentnih kamninah in nevezanih sedimentih na ozemlju porečij Krke in Kolpe, na jugovzhodnem delu Slovenije. Na območju prevladujejo apnenčaste in dolomitne kamnine mezozojske starosti s kraško poroznostjo, ki so zelo, srednje in malo zakrasele. Lokacija se ne nahaja na varovanem območju virov pitne vode. Lokaciji nameravanega posega najbližji vodni vir je Drnovo, ki je severovzhodno v oddaljenosti ca. 4,3 km. Območje lokacije z okolico ne leži v poplavnem območju.

Glede na podatke Osnovne geološke karte Slovenije na območju lokacije prevladujejo glina in alevrolit. Debelina nevezanih sedimentov na zahodnem delu Krškega polja znaša do 18 m, na nižjem jugovzhodnem delu (Skopice, Krška Vas) se stanjša na 7-15 m, zmanjšuje se v smeri proti Krki, najmanjša pa je ob sotočju Krke in Save, kjer znaša le 3-5 m. Na tem območju, ki je prekrito s proluvialnimi glinastimi sedimenti, se nahaja farma Pristava. Značilnost tal na obravnavanem območju iz vidika pedoloških lastnosti kažejo, da se na širšem območju nahajajo tla tipa hipoglej.

Na območju obravnavane lokacije so že izvedene določene ureditve. Gre za obstoječi kompleks farme in infrastrukturno urejeno območje s pripadajočimi lagunami za gnojevko. Lokacija se lahko opredeli kot antropogeno spremenjeno območje. Severno in zahodno ter deloma južno od farme se razprostirajo gozdovi. Vzhodno in deloma severovzhodno pa se razprostirajo kmetijske obdelovalne površine. Glede na to, da območje lokacije obdaja ograja, se velikih in srednje velikih sesalcev v območju lokacije ne pričakuje. V območju okolice nameravanega posega se lahko pričakuje občasne pojave ptic, male sesalce in nevretenčarje.

Širše gledano območje lokacije obdajajo gozdne, travniške in njivske površine, z rastlinskimi in živalskimi vrstami ter habitatnimi tipi značilnimi za širše območje.

Obravnavana lokacija ne leži znotraj zavarovanega območja narave. Lokacija nameravanega posega tudi ni znotraj območja ohranjanja narave s posebnim pravnim režimom (območja Natura 2000). Lokacija je v celoti znotraj območja naravne vrednote Krakovski gozd (evidenčna št. 150; zvrst: ZOOL, BOT, pomen: državni; kratka oznaka: Nižinski poplavni gozd severno od Krke pri Kostanjevici s sekundarnim pragozdom in močvirjema – trstenikom in Valenčevko ter debelimi vrbami).

A2) Pričakovani vplivi v času gradnje in pogoji

Bistvenih negativnih vplivov na tla, površinske ter podzemne vode v času izvedbe gradnje ni pričakovati. Dela bodo potekala predvsem znotraj obstoječega objekta, ki je predmet rekonstrukcije. Manjši obseg del je predviden ob območju objekta in na zunanjih površinah ob objektu (izvedba veznega hodnika s hlevom 2 in postavitvev 3 dodatnih silosov). Predvidena dela, povezana z izvedbo ureditev, se ne bodo izvajala neposredno v vodnem telesu podzemne vode. V sklopu izvedbe del ni predvidenih globokih izkopov ali obsežnih zemeljskih del. V času izvedbe del ni predvidenih izpustov ali posegov v površinske ali podzemne vode. Največjo nevarnost za onesnaženje tal, površinske in podzemne vode v času izvajanja gradbenih del predstavljajo onesnaževala (naftni derivati), ki lahko nastopijo kot posledica nesreč delovnih strojev. Ob predpostavki, da bodo na lokaciji nameravanega posega uporabljeni tehnično brezhibni in redno vzdrževani delovni stroji in naprave, možnost vnosa onesnaževal v tla in podzemne vode naslovni organ ocenjuje kot zanemarljivo. Pri čiščenju in pranju delovnih strojev (npr. hrušk za betoniranje) na samem gradbišču, lahko pride do onesnaženja tal z odpadno vodo, ki vsebuje ostanke betona. Ta opravila se zato ne smejo izvajati na območju gradbišča, temveč na za to predvidenih in opremljenih površinah (za ta namen pripravljenih delovnih platojih). Na gradbišču se lahko izvede le najnujnejše pranje z lovljenjem odpadnih vod v namenske posode in z odvozom odpadnih vod v ponovno uporabo ali na čiščenje na ustrezni čistilni napravi. Prepovedano je izpuščanje pralnih voda, nevarnih ali drugih tekočih odpadkov v tla ali strugo razbremenilnega jarka. Dela se smejo izvajati zgolj na območju ograjenega gradbišča in ne smejo posegati na zunanjo stran obstoječe ograje. Parkiranje delovnih strojev ali skladiščenje materiala ob razbremenilnem jarku je prepovedano (pogoji, določeni v alinejah 1–4 točke II./1., 1.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja). Zaradi dostave gradbenih in pomožnih materialov ter opreme na območju lokacije nameravanega posega bo prišlo do povečane gostote transportnih sredstev in s tem povečane možnosti za nastajanje emisij v tla ob dovoznih cestah in na samem območju posega. Vendar glede na značilnosti območja in urejenost prometnih povezav naslovni organ ne pričakuje nastajanja zaznavnih emisij in s tem vplivov na tla in površinsko oz. podzemno vodo.

Območje nameravanega posega leži znotraj 100 m pasu daljinskega vpliva, kot ga za postavitvev objektov javne razsvetljave in postavitvev razsvetljave stavb določa Priloga 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11), saj gre za območje Krakovski gozd, ID območja SI3000051 SAC, kot to določa Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), tam zavarovana vrsta črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) pa sodi med nočne metulje. Z nameranim posegom je bila prvotno predvidena zamenjala obstoječe razsvetljave z enajstimi novimi svetilkami LED tehnologije z močjo 50 W in z barvno temperaturo 4000 K – nevtralnno bela svetloba. Naslovni organ ugotavlja, da imajo opisane svetilke višjo barvno temperaturo od obstoječih in s tem tudi večji delež modre svetlobe, zaradi česar bo kljub zamenjavi svetilk verjetno prišlo do poslabšanja

obstoječega stanja in večjih vplivov na nočno aktivne živali. Na zavarovanih območjih se priporoča uporaba svetilk z barvno temperaturo največ 2700 K ali še bolje s posebej prilagojenim spektrom, ki ima minimalen vpliv na okolje. Glede na navedeno je naslovni organ v pogojih tega okoljevarstvenega soglasja podal zahtevo, da je potrebno obstoječo zunanjo razsvetljavo zamenjati z zasenčenimi svetili z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom ter onemogočenim sevanjem v smeri nad vodoravnico, z barvno temperaturo največ 2700 K oz. posebej prilagojenim spektrom, ki ni moteč za nočno aktivne živali (pogoj, določen v alineji 5 točke II./1., 1.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja).

A3) Pričakovani vplivi v času obratovanja in pogoji

Tla na območju nameravanega posega bodo že v fazi gradnje spremenjena, utrjena in površinsko obdelana. V primeru normalnega obratovanja oz. uporabe objektov s spremljajočo infrastrukturo ni pričakovati dodatnih vplivov na kakovost, strukturo in sestavo tal. Prav tako v času obratovanja rekonstruiranega objekta ni predvideno izpuščanje emisij snovi v površinske ali podzemne vode. Vpliva objekta kot pozidave obravnavanega območja na količinsko stanje podzemne vode ne bo, saj je objekt v enakih gabaritih že zgrajen. Dodatna pozidava (vezni hodniki) pa bo zanemarljivo vplivala na zmanjšanje površin z naravno infiltracijsko sposobnostjo za napajanje vodonosnika iz padavin. Poleg navedenega so vode iz strešin predvidene za odvajanje na ponikanje. Dodatni vplivi se lahko pojavijo med vzdrževalnimi deli in so lahko podobni tistim med gradnjo, le da so po obsegu predvidoma manjši. Potencialno onesnaženje tal in površinske ter podzemne vode na območju nameravanega posega in okolici je možno ob cestni infrastrukturi, zaradi emisij iz prometa. Vendar obseg prometa ni znaten in glede na preteklo obratovanje ne bo predstavljalo bistvene spremembe. Pri rekonstrukciji hleva je prevedena izvedba tal znotraj objekta v betonski izvedbi s spremljajočim sistemom kanalizacije za odvajanje gnojevke. Predvidena je izvedba elementov za tehnologijo z delno rešetkastimi tlemi ter odtočnimi kanali z vakuumskim sistemom odvajanja gnojevke. Tla bodo izvedena vodotesno in s premazi, ki zagotavljajo nepropustnost v tla. Posledica izvajanja reje pujskov je nastajanje gnojevke in gnoja (separat). Celotna reja na farmi je na rešetkastih tleh, brez uporabe nastilja. V kanalih pod boksi za rejo prašičev se zbira gnojevka, ki se preko vakuumskega sistema odvaja do separatorja, kjer se del suhe snovi odlaga na betonskem gnojišču, tekoči del pa odteka v tri lagune. Gnojevka iz lagun in separat se uporabita za gnojenje kmetijskih površin. Gnojevka se zbira v vodotesnih lagunah. Razpoložljive kapacitete gnojišča (576 m²) in lagun (25.700 m³) zadoščajo za hrambo proizvedenega gnoja in gnojevke za celotni farmski kompleks za obdobje do 6 mesecev. Gnojevka se skladno z letnimi gnojilnim načrti uporablja za gnojenje kmetijskih površin. V obdobju enega leta nastane skupno 34.545 m³ razredčene gnojevke, ki jo je potrebno razvoziti. Od navedene količine se pogodbeno odda uporabnikom ca. 6.480 m³. Preostali del se uporabi za gnojenje kmetijskih površin, skladno z letnim gnojilnim načrtom. Gre za količino ca. 28.065 m³. Za razvoz z namenom gnojenja je, glede na vsebnost dušika, potrebno zagotoviti ca. 236 ha kmetijskih površin. Ocena temelji na izračunu, ki upošteva vsebnost koncentracije dušika v gnojevki iz lagune. Z analizo vsebnosti je določeno, da ima gnojevka v lagunah koncentracijo dušika izraženo kot 1,34 N kg/m³. Glede na navedeno je količina dušika v gnojevki, ki jo je potrebno razvoziti in vnesti na kmetijske površine, ca. 37.607 kg N na leto. Upoštevajoč povprečno ciljno obremenitev od 155 do 160 kg N/ha izhaja, da je treba zagotoviti med 235 in 245 ha površin. Po razpoložljivih podatkih nosilec nameravanega posega razpolaga z zadostnimi površinami za redno letno praznjenje lagun. K skupni količini gnojevke, ki nastane tekom proizvodnega ciklusa, ki se zbira v lagunah k zapognjenosti lagun in kapaciteti lagun, je potrebno dodati deževnico, ki pada v lagune neposredno s padavinami. Lagune so vkopane v tla in so relativno plitve. Da gnojevka ne izteka v območje razbremenilnega jarka in okoliške jarke, ki so pritoki vodotoka Senuša, je treba izvesti nadvišanje lagun, ki so izvedene pod nivojem terena in izvajati ukrepe za ohranjanje

varnostne gladine v lagunah, da se prepreči nevarnost za prelivanje (pogoja, določena v alinejah 3,4 točke II./1., 1.2 izreka tega okoljevarstvenega soglasja).

Zaradi obratovanja rekonstruiranega objekta (hlev 1), v povezavi z ostalimi že rekonstruiranimi objekti in spremljajočimi ureditvami na območju farmskega kompleksa, ni pričakovati nastajanja povečanih količin komunalnih odpadnih voda. Komunalne odpadne vode nastajajo kot posledica uporabe sanitarij, ki so urejene v upravni stavbi. Zaradi izvedbe nameravanega posega ni predvidena gradnja novih sanitarij. Po podatkih iz PVO je bila za komunalno odpadno vodo predvidena izvedba greznice, ki pa je, glede na zasnovani sistem, speljana v kanalizacijo za odvajanje gnojevke iz hlevskih objektov. Glede na ugotovljeno je potrebno pred pričetkom obratovanja nameravanega posega izvesti ukrep, in sicer ukiniti odvajanje komunalne odpadne vode v sistem za odvajanje gnojevke ter sanirati greznico oz. vgraditi malo komunalno čistilno napravo, ki bo imela zadostno kapaciteto. Glede na število zaposlenih bo to mala komunalna čistilna naprava z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE (pogoja, določena v alinejah 1 in 2 točke II./1., 1.2 izreka tega okoljevarstvenega soglasja).

Nosilec nameravanega posega je predvidel tipsko biološko čistilno napravo kapacitete 50 PE (SRB REG 5PE: zaključena funkcionalna enota s črpalkami, elektro omarico in poliestrskimi pohodnimi pokrovi). Podatki o lokaciji čistilne naprave so naslednji:

- Gauss-Krügerjeve koordinate lokacije biološke čistilne naprave so: GKY = 534692; GKX = 82687;
- Gauss-Krügerjeve koordinate lokacije iztoka so: GKY = 534528; GKX = 82580.

Predhodno očiščene odpadne vode naj bi ustrezale parametrom za odvajanje v laguno. Kapaciteta lagun zadošča za sprejem teh odpadnih vod.

Padavinske vode iz streh objektov se odvajajo v ponikalne jaške, ki so izvedeni ob hlevih (vode ponikajo v tla). Zunanje površine v okolici hlevov (z izjemo dostopov in dvorišča pred hlevi) so neutrne in se na njih ohranja travnato rušo (zelenico). Padavinske vode iz teh površin ponikajo v tla. Površine pred vstopom v hlev in dvorišče pred hlevi ter upravno stavbo so večinoma asfaltirane. Na teh površinah se izvaja suho čiščenje – pometanje. Padavinska voda iz teh površin se zajema v jaških meteorne kanalizacije in se preko jaškov odvaja v ponikanje v tla. Padavinske vode iz navedenih površin ne odteka in se ne odvajajo v lagune za gnojevko.

Za čiščenje se uporablja tehnika visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme. Uporablja se ročno orodje in sistem visokotlačnih šob. Za čiščenje se uporablja čista voda, namenska čistila v predpisanih koncentracijah (čistila na biorazgradljivi osnovi) in priročno orodje.

V povprečju se celotni posamezni hlev v celoti očisti 8-10 krat na leto. Pri posameznem čiščenju celotnega hleva po zaključenem celotnem ciklu se običajno porabi ca. 22 do 28 m³ vode. Odpadna voda od čiščenja se zbira v kanalu za odvajanje gnojevke in preko črpališča odvaja v laguno. Odpadna voda od čiščenja se pomeša z gnojevko in predstavlja skupno količino nastale gnojevke.

Pri čiščenju silosov se ne uporablja voda in ne nastajajo odpadne vode. Čiščenje silosov se izvaja po t.i. suhem mehanskem postopku. Čiščenje je mehansko in suho z izpihovanjem.

Prostor za skladiščenja in hranjenje mrtvih živali, ki so poginile drugače kakor z zakolom, je ločen od hlevov. V ta namen je urejen hlajen prostor zunanje velikosti ca. 19,4 ha. V prostoru so nameščene namenske posode (kontejnerji), v katerih se skladiščijo poginula živalska trupla. Kadavre v namenskih zabojnikih prevzame v roku 48 h pooblaščen podjetje (KOTO d.o.o.). Posebnega pranja prostora nosilec nameravanega posega ne izvaja, saj se kadavri hranijo v namenskih zabojnikih, ki jih vzdržuje pooblaščenec za odvoz.

Farma Pristava nima čvrstega gnoja in ne uporablja stelje. Gnoj na farmi nastaja v obliki gnojevke. Tehnološki pristop je reja na (delno)rešetkastih tleh, brez uporabe nastilja. V kanalih pod boksi se zbira gnojevka, ki je zmes urina, blata, krme, ki se raztrese pri krmljenju in vode

polite pri pitju, oz. vode, ki odtekajo v kanal pri čiščenju objektov. Glede na način nastajanja, odvajanja in vsebnost delcev v gnojevki, je potrebno izvajati postopek separiranja gnojevke pred črpanjem le-te v lagune. V procesu separiranja se iz gnojevke odstrani del trdnih delcev. S tem se pridobi separat, ki se ga lahko enači s t.i. čvrsto gnojevko.

Čvrsta faza se v obdobju nastajanja do razvoza na kmetijske površine hrani na namenski betonski ploščadi kapacitete 1000 m³. Glede na pričakovane rezultate in želeno učinkovitost, ki naj bi dosegala odstranjevanje do 3 % trdnih delcev glede na količino gnojevke, je ocenjeno nastajanje čvrste faze v količini med 300 in 350 m³/leto. Za razvoz čvrste faze bodo uporabljene lastne in zakupljene površine, skladno z gnojilnim načrtom. Namenska ploščad je umeščena ob lagunah in izvedena tako, da se izcedne vode iz čvrste faze in meteorne vode iz ploščadi odvajajo v lagune za gnojevko.

Posledica izvajanja reje pujskov je nastajanje gnojevke in gnoja (separat). Glede na dolgoletno spremljanje in podatke o nastajanju gnojevke nosilec nameravanega posega ocenjuje, da bo po izvedeni rekonstrukciji glede na stalež, vrsto in število živali, letno nastajalo do 11.735 m³ gnojevke, ki se odvajajo iz hlevov v zbirni jašek in nato prečrpava v lagune. Kot posledica pranja in čiščenja hlevov bo nastalo ca. 900 m³ odpadnih voda, ki se tudi odvajajo v lagune. Ker so lagune nepokrite, prihaja do redčenja zaradi padavinskih voda, glede na velikost in dolgoletno povprečje padavin je pričakovati prispevek v količini do 21.600 m³. V lagune dotekajo tudi vode iz območja upravne stavbe v količini ca. 310 m³. Glede na navedeno je v obdobju 1 leta pričakovati nastanek skupno 34.545 m³ razredčene gnojevke, ki jo je potrebno razvoziti.

Kapaciteta lagun je privzeta na količino 25.700 m³. Z ozirom na dejstvo, da se lagune periodično praznijo, je za namen ocene ustreznosti merodajen podatek o prepovedi odvoza v obdobju 4 mesecev (november tekočega leta do februar prihodnjega leta). Glede na ocenjeno skupno količino je za navedeno obdobje potrebno zagotoviti razpoložljivo prostornino v lagunah ca. 11.515 m³. Lagune so torej ustrezne zmogljivosti za sprejem in skladiščenje v tem obdobju. Glede na vzpostavljeni sistem praznjenja in odvoz je zagotovljeno, da razpoložljive kapacitete lagun zadoščajo za hrambo proizvedene gnojevke za celotni farmski kompleks za obdobje 6 mesecev. Lagune se praznijo periodično, in sicer skladno z gnojilnim načrtom. Praznjenje poteka načeloma v časovnici pred setvijo poljščin, gnojenjem strnišča ter dognojevanjem. Pred črpanjem gnojevke iz lagun se izvede mešanje vsebine v laguni.

Lagune so izvedene pod nivojem okolice. Izkopane so v ilovico – tla in stene lagun so izvedene iz plasti nepropustne ilovice. Testov tesnosti nosilec nameravanega posega v preteklosti ni izvajal. Stanje tesnosti lagun spremlja posredno, s periodičnim spremljanjem stanja nivoja gnojevke v lagunah in primerjavo v obdobju padavin in izven obdobja padavin – izhlapevanje. Z namenom preprečevanja onesnaževanja tal in voda s snovmi iz gnojevke je treba v času pred izvedbo rekonstrukcije Hleva 1 izvesti meritve tesnosti lagun za gnojevko. Skladno z rezultati meritve tesnosti je treba opredeliti izvedbo morebitnih dodatnih ukrepov za dodatno tesnjenje lagun. Meritve se izvedejo skladno z zadnjim stanjem tehnike za izvedbo tovrstnih raziskav. Vodotesnost lagun je potrebno redno preverjati in o tem voditi evidenco. (pogoj, določen v alineji 5 točke II./1., 1.2 izreka tega okoljevarstvenega soglasja). Nadalje mora nosilec nameravanega posega v času obratovanja zagotoviti, da se gnojevka iz lagun in separat uporabljata skladno z določili letnih gnojilnih načrtov na kmetijskih zemljiščih. Pri pripravi gnojilnih načrtov ter razvozu gnojevke in separata je potrebno upoštevati omejitve, da se ne vnašata na območja suhih travnišč in ekstenzivnih travnikov na varstveno pomembnih območjih (pogoj, določen v alineji 6 točke II./1., 1.2 izreka tega okoljevarstvenega soglasja).

Dodatno nevarnost za onesnaženje tal in površinske ter podzemne vode med uporabo in obratovanjem na obravnavani lokaciji predstavljajo onesnaževala, ki lahko nastopijo kot posledica nesreč. Pri uporabi tehnično brezhibnih strojev in vozil ter ustreznem vzdrževanju naprav, poleg upoštevanja vseh zaščitnih ukrepov glede ravnanja z morebitno prisotnimi

nevarnimi snovmi in ukrepanja v primeru razlitja ali razsutja okolju nevarnih snovi, ter ob upoštevanju vseh dodatnih pogojev navedenih v izreku tega okoljevarstvenega soglasja, naslovni organ tovrstno tveganje v času obratovanja ocenjuje kot majhno.

III. Obrazložitev v zvezi s presojo sprejemljivosti posega na naravo

Prvi odstavek 39. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana območja določa, da se, glede na velikost in značilnost posega v naravo, presoja sprejemljivosti posegov v naravo izvede v postopku izdaje 1) okoljevarstvenega soglasja za posege v naravo z vplivi na okolje, 2) naravovarstvenega soglasja za posege v naravo, ki niso posegi v naravo z vplivi na okolje, 3) dovoljenja za posege v naravo, določene v 43. členu tega pravilnika ali 4) dovoljenja po drugih predpisih za posege v naravo, za katere ni treba pridobiti soglasja ali dovoljenja iz prejšnjih treh alinej.

V sedmem odstavku 105. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št.–UPB, 61/06–ZDru-1, 8/10–ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20) je določeno, da če je za gradnjo objekta iz prvega odstavka tega člena predpisan postopek presoje vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, se namesto naravovarstvenega soglasja izda okoljevarstveno soglasje. V drugem odstavku 39. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana območja je določeno, da se v primeru, ko se presoja sprejemljivosti posega v naravo izvede v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, šteje, da je z izdajo okoljevarstvenega soglasja izdano tudi naravovarstveno soglasje. Glede na navedeno je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

V obravnavanem primeru se je presoja sprejemljivosti posegov v naravo izvedla v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja na podlagi proučitve Dodatka za presojo sprejemljivosti na varovana območja za izvedbo posega rekonstrukcija proizvodnega objekta – »Hlev 1« (ERANTHIS, presoja vplivov na okolje, Maja Divjak Malavašič s.p., oktober 2020; v nadaljevanju Dodatek). Iz Dodatka izhaja, da rekonstrukcija hleva poseže z daljinskim vplivoma na dve območji Nature 2000 in sicer na območje POV Krakovski gozd - Šentjernejsko polje (SI5000012) ter POO Krakovski gozdi (SI3000051). Na druga zavarovana območja, kot so parki, naravni rezervati in spomeniki ne posega. V presoji je upoštevan 500 m daljinski vpliv, ki je opredeljen glede na območje obratovanja hleva.

Znotraj daljinskega vpliva nameravanega posega na POV Krakovski gozd - Šentjernejsko polje (SI5000012) se nahajajo naslednje kvalifikacijske vrste: mali klinkač (*Aquila pomarina*), črna štorclja (*Ciconia nigra*), srednji detel (*Dendrocopos medius*), črna žolna (*Dryocopus martius*), južna postovka (*Falco naumanni*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), belorepec (*Haliaeetus albicilla*) in pivka (*Picus canus*).

Gradnja bo imele vplive, ki bodo lahko neposredni, daljinski in začasni. Glede na dejstvo, da bo gradnja potekala krajše časovno obdobje (skupno največ 8 mesecev v naslednjih predvidenih fazah: pripravljalna dela, ki vključujejo tudi izkope ca. 2 meseca, gradbena dela za rekonstrukcijo in urejanje območja ca. 3 mesece, dela povezana z vgradnjo opreme in inštalacij ca. 3 mesece) bo vpliv zaradi gradnje le začasen.

Za vse kvalifikacijske vrste ptic je pomemben vpliv motenj v času izvedbe del oziroma gradnje. Posebno so vrste občutljive v času gnezditve. Mir v okolici v času gnezdenja potrebujejo predvsem mali klinkač, črna štorclja in belorepec v radiusu do 500 m okoli gnezda od zgodnje pomladi do zgodnje jeseni (januar do konec avgusta). Obravnavana lokacija hleva 1 se nahaja na vzhodni strani obravnavanega območja in je maksimalno oddaljena od območja Natura 2000. Upoštevaajoč v PVO ocenjene vplive na posamezne segmente okolja in upoštevaajoč vse

navedene omilitvene ukrepe je v Dodatku ocenjeno, da dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni, saj se ne pričakuje negativnih vplivov na obravnavano varovano območje.

Za ohranjanje habitata posameznih vrst ptic znotraj območja Krakovskega gozda in Šentjernejskega polja je pomembno ohranjanje ekstenzivnih kmetijskih površin, ohranjanje naravnega stanja potokov Senuša ter Velikovaški potok in razbremenilnih jarkov ter zagotavljanje miru, predvsem v času gnezditve. Severno, vzhodno in južno od obravnavanega območja se nahajajo najboljše kmetijska zemljišča in druga kmetijska zemljišča. Nekaj površin je znotraj varovanega območja Natura 2000. Pester mozaik njiv, travnikov in redkega grmičevja je pomemben habitat številnim vrstam ptic. Pogosto tu gnezdi bela štoklja, za vse vrste ujed, med njimi je tudi mali klinkač pa je to pomemben prehranjevalni habitat, zato je zelo pomembno, da se na teh območjih ohranja ekstenzivna raba tal. Gnojevka, ki nastaja na Farmi Pristava, se uporablja za gnojenje samo njivskih površin, kar izhaja iz gnojilnega načrta. Za ohranjanje kvalitete prehranjevalnega habitata je pomembno izvajanje gnojenja kmetijskih površin v skladu z gnojilnim načrtom ter redno kolobarjenje poljščin. Ker nameravani poseg rekonstrukcije hleva ne predvideva povečanja količin gnojil in drugačnega načina ravnanja od obstoječega, je v Dodatku podana ocena, da dodatni omilitveni ukrepi na tem segmentu niso potrebni.

Potok Senuša je značilen površinski vodotok ravninskega območja, katerega vodostaj je odvisen od količine padavin. V neposredni bližini nameravanega posega teče razbremenilni kanal, ki se izliva v Velikovaški potok ta pa v Senušo, zato je zelo pomembno, da se vode, ki bi bile obremenjene z gnojevko ali drugimi onesnaževali ne iztekajo v odvodne jarke in potok. Upoštevajoč opisan način ravnanja z gnojevko in upoštevajoč ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje tveganja za nesreče, je v Dodatku podana ocena, da dodatni omilitveni ukrepi na tem segmentu niso potrebni.

Znotraj daljinskega vpliva nameravanega posega na POO Krakovski gozdi (SI3000051) se nahajajo kvalifikacijske vrste hrastov kozliček (strigoš) ter hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*) in črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*). Slednji trije se nahajajo v območju daljinskega vpliva, niso pa navedene v Prilogi 2 citiranega Pravilnika. Prav tako se znotraj daljinskega vpliva nameravanega posega nahaja habitatni tip Obrečni hrastovo – jesenovo – brestovi gozdovi (*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*), vzdolž velikih rek (*Ulmion minoris*).

Gradnja lahko vpliva na živali in njihove življenjske cikle (prehranjevanje, razmnoževanje). Vpliv bo lahko posreden ter daljinski. Glede na dejstvo, da bo gradnja potekala krajše časovno obdobje (vse skupaj ne več kot 8 mesecev), bo vpliv zaradi gradnje le začasen. Glede na dejstvo, da bo gradnja potekala v omejenem območju, pretežno znotraj objekta, je v Dodatku podana ocena, da ne bo takšnih vplivov, ki bi bistveno vplivali na kvalifikacijske vrste v varovanem območju POO Krakovski gozd. Predvideno je, da se bodo gradbena dela izvajala podnevi, zato ni posebej predvideno osvetljevanje gradbišča.

Celovit ekosistem Krakovskega gozda lahko ogrozijo posegi, ki bi poslabšali obstoječe hidrološko stanje v gozdu. Razbremenilni kanal teče v neposredni bližini obravnavanega posega, zato je zelo pomembno, da se vode, ki bi bile obremenjene z gnojevko ali drugimi onesnaževali ne iztekajo v odvodni jarek in s tem v Velikovaški potok oziroma potok Senuša. Upoštevajoč opisan način ravnanja z gnojevko in upoštevajoč ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje tveganja za nesreče, je v Dodatku podana ocena, da dodatni omilitveni ukrepi na tem segmentu niso potrebni.

V postopku je bilo na podlagi proučitve navedb v Dodatku ugotovljeno, da je ob upoštevanju in izvajanju ustreznih ukrepov ter zakonskih določil, vpliv nameravanega posega na obravnavane

kvalifikacijske vrste in habitatne tipe nebistven (ocena B) in dodatni ukrepi niso potrebni.

Glede na to, da gre v obravnavanem primeru za gradnjo objektov po predpisih o graditvi objektov, se pogoji, navedeni v izreku te odločbe, skladno s šestim odstavkom 61. člena ZVO-1, štejejo za projektne pogoje po predpisih o graditvi objektov.

V skladu z osmim odstavkom 61. člena ZVO-1 okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je naslovni organ odločil, kot izhaja iz IV. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz V. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

V skladu s 7. členom Odloka o začasnih ukrepih za zmanjšanje tveganja okužbe in preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19 v upravnih zadevah (Uradni list RS, št. 183/20) in na podlagi vašega soglasja vam je bil ta dokument vročen po e-pošti, zato vročitev na podlagi četrtega odstavka 306.a člena ZUP velja za opravljeno šesti delovni dan od dneva odpreme, razen če tega dokumenta niste prejeli ali ste ga je prejeli kasneje.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve tega sklepa. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,12 EUR. Upravna taksa se plača v gotovini, z elektronskim denarjem ali drugim veljavnim plačilnim instrumentom in o plačilu predloži ustrezno potrdilo. Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435421.

Pri nastanku tega dokumenta so sodelovale naslednje uradne osebe:

Irena Hribernik Laznik, podsekretarka
Janez Jeram, podsekretar
Nives Stele, podsekretarka
Mateja Jelovčan, višja svetovalka II
Marjeta Zupančič, višja svetovalka III

Postopek vodila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- Pooblaščenca nosilca nameravanega posega: AD-SVETOVANJE Anes Durgutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik (za: FARME IHAN – KPM d.o.o., Korenova cesta 9, 1241 Kamnik) – po elektronski pošti (anes@ad-svetovanje.si).

Poslati po enajstem odstavku 61. člena ZVO-1 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Občina Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško - po elektronski pošti (obcina.krsko@krsko.si);
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Sektorja za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mkgp@gov.si);
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mz@gov.si);
- Direkcija RS za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.drsv@gov.si);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (zrsvn.oe@zrsvn.si);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enote Novo mesto, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto – po elektronski pošti (zrsvn.oenm@zrsvn.si).